

Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusításba nem hocsátható

XL. évfolyam
154 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csülörtök

1934. évi július 12

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: Brassóban a kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 70 lej, máshol 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegdoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegdoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK MEDGYEST!

Mikor volt őszinte?...

Igen, ez a kérdés: mikor volt őszinte Vajda? Aradon, ahol kiméletlenül belerugott a kisebbségekbe s még az élethez való jogot is megtagadta tőlük, vagy Bukarestben, ahol szépségflastrommal nyálazza le az aradi beszéd megdöbbentő eltévelyedéseit s pont az ellenkezőjét állítja annak, amit egy nappal előbb oly harsogva hirdetett a szószékről. Ha egy regáti politikust hallunk így szónokolni, fejünket csóváljuk, egy-két keserű megjegyzést teszünk és napirendre térünk az eset felett. Vajdánál azonban más a helyzet. Neki a kisebbségi kérdést minden szövevényében ismernie kell, hiszen maga is kisebbségi sorsban élte le élete javát s harcolt az ellen, amit igazságtalanságnak hitt és e harcok emelték őt magas méltóságokba, hogy most politikai pályafutásának zenitjén szembeforduljon multjával és megtagadja azokat az elveket, melyek életének tartalmát, harcainak erkölcsi alapját adták. Vajda nyilatkozata felett nem lehet egyszerű vállrándítással napirendre térni. Nem lehet még akkor sem, ha a volt miniszterelnök bukaresti kijelentéseit tekintti ama megnyilatkozásnak, amely híven adja vissza a kisebbségi kérdésben vallott felfogását. Az aradi beszédet nem lehet utólagos elmagyarázkodásokkal meg nem történtté tenni. S nekünk, kisebbségeknek azt úgy kell elkönyvelni, mint belpolitikai életünk hol nyíltan, hol a kulisszák mögött jelentkező új irányának helyzetünkre megdöbbentően rávilágító jelenségét, amiből kiolvashatjuk azt: mit várhatunk és mit remélhetünk a jövőtől. Természetesen nem lehet és nem szabad általánosítani. Vannak még vezérek és közgazdászok a politika porondján, akik a kisebbségek szerepéről, feladatáról és jogairól másképpen vélekednek, mint Vajda. Am Vajda szavai mint éles reflektor nyitnak utat a homályba és megmutatják, hogy ellenségek vannak ott, ahonnan mi Messiások jövetelét vártuk. Tizenöt éven keresztül, azóta, hogy megszövegeték a híres gyulafehérvári pontokat. És ezért halásak lehetünk Vajdának. Tiszta hort ántott a pohárba, mi pedig a keserű poharat kiisszuk s visszautasítjuk a cukrozott italt, amivel emésztésünket próbálják megkönnyíteni. Ha Vajda a mi véreinkkel akarja összeragasztani régi lelkiféltyének szakadozott trónusát, am tegye. Mi álljuk a harcot, csak állja ő is a történelem pártatlan ítéletét.

Barthou londoni szószólói

Barthou francia külügyminiszter megjárta most London-t is. Hogy milyen eredménnyel, azt még nem tudni, de valószínű, hogy ha nem sikerült is rávennie az angolokat a régi szövetségi megújításra, sikerült megerősítenie a locarnói szerződést, vagyis Angliának azt a fogadalmát, hogy francia-német fegyveres viálya esetén a megtámadott segítségére siet. A legutóbbi németországi események ugyanis Barthou malmára hajtották a vizet, mintegy igazolták azt az érvelést, hogy a mai hitlerista bel- és külpolitika kiszámíthatatlan, kiszámíthatatlan és ezért vele szemben indokolt a legmesszebbmenő óvatosság, biztonságserzés is. Az angolok köztudomásulag nem szívesen követik már Franciaország hatalmát és egyeduralmát a kontinensen. Sőt ellensúlyozni szeretnék. A hitlerista Németországgal szemben nem állhatnak egy frontba, nem nyulhatnak a hóna alá. A náci politika még a flegmatikus angol is kihozta már sodrából, idegesítő, nyugtalanító handabandájával és felelőtlenségével. Hitlerék otthagyták a Népszövetséget s csupa olyan esztelenséget vittek véghez külpolitikájukban, amire csak megfontolatlan felegyerekek és megatalkodott demagógok képesek.

Vajda visszaszívta aradi nyilatkozatait

Ötnapos mozgósítás keretében végzik el ősszel az utak karbahozatalát — Uj közigazgatási törvény is készül, amelynek 20 évre „biztosítania kell” a közigazgatás állandóságát

Bukarest, július 11
Elutazása előtt Tatarescu miniszterelnök hosszasan nyilatkozott a Dimineatának, a kormány munkaprogramjáról. Párisi utjáról a következőket jelentette ki: — Párisba olyan problémák hívnak, melyek a két kormányt egyforma mértékben érdeklik. Előreláthatólag tíz napig leszek távol az országtól.

— Távollétemben a kormány el fogja készíteni azokat a dekrétumokat, melyek segítségével az állami gépezet fokozatos leegyszerűsítését hajtuk végre. — A jelenlegi állapot türethetetlen. A költségvetési jövedelmek 80 százaléka fizetésekre megy. A beruházások tekintetében Európa legutolsó állama vagyunk.

— Ezen a helyzeten változtatni kell. Meg vagyok győződve, hogy az ország közvéleménye támogatni fog bennünket ebben a munkánkban. — Nagyarányu tisztviselőképzések lesznek, anélkül, hogy törvényteleniséget szándékoznánk elkövetni. A hivatásos köztisztviselők számíthatnak a kormány támogatására.

Az erdélyi utak, melyek úgy néznek ki, „mintha ágyutüz alatt állottak volna”

— Munkaprogramunknak másik igen fontos pontja: az utak megjavítása. Ecélből hatalmas, eddig nem látott kampányba kezdünk és munkába hívjuk az állam minden polgárát.

Szégyen látni, hogy az egyesülés után tizenöt évvel Erdélyben ma is vannak utak, melyek úgy néznek ki, mintha hosszú ideig ágyutüz alatt állottak volna.

— A nyári hónapok alatt bizottságot küldünk ki, hogy elkészítse az új közigazgatási statutumot.

A kormánynak az a terve, hogy tiszta vizet önt a pohárba s a pártok hozzájárulásával olyan törvényt terjeszt a parlament elé, amely a közigazgatás állandóságát legalább 20 évre biztosítani fogja.

— Az ellenzéki pártokkal való együttműködést különben is elsőrendű nemzeti követelménynek tekintem. Nemzeti kérdésekben nem választhatnak el bennünket világnézeti, vagy pártpolitikai határok. Miden okom megvan rá, hogy optimista legyek és higgyem, hogy ép elég idő áll előttünk programunk megvalósítására — végezte be érdekes nyilatkozatát a miniszterelnök.

Tatarescu interjújához érdekesen kapcsolódik bukaresti jelentésünk, mely szerint a kormány szeptember első napjaiban

5 napos mozgósítást rendel el. Ez alatt az idő alatt az ország minden katonaköteles polgárának segédkeznie kell az országos jellegű utjavítási munkálatokban.

gével. Hitlerék otthagyták a Népszövetséget s csupa olyan esztelenséget vittek véghez külpolitikájukban, amire csak megfontolatlan felegyerekek és megatalkodott demagógok képesek.

S Barthou Londonba való utrakelésével egyidejűleg Hitler helyettese, Hess, békeszózatot intéz a frontharcosok révén elsősorban a franciákhoz, s a hitleri diktatura békekészségét hangoztatja. Az, hogy a gyanakvó franciák nem veszik komolyan ezt a galambbu-

A falusi lakossághoz a miniszterelnök külön felhívást intéz.

Vajda már nem sovinszta — tegnap még az volt

Vajda Sándor, aki vasárnap Aradon az ismert nyilatkozatokat tette a kisebbségekről, ma a Dimineatában „magyarázza” érthetetlen állásfoglalását.

— Aradon — mondja Vajda — a kisebbségi újságírók megkérdezték, hogy mi a véleményem a nemzeti munka védelméről szóló törvényről? Válaszomat önmagammal is közlöm.

— A magyarok annakidején utjában állottak a románság kulturális és gazdasági fejlődésének s hibát követnénk el,

20 millió lejjel akarták megvesztegetni a volt hadügyminisztert

Politikai körökben nagy szenzációt keltett Uica tábornok, volt hadügyminiszter vallomása, amit a Skoda-ügyben kiküldött parlamenti vizsgálóbizottság előtt tett hétfő esti kihallgatása alkalmával.

— A per főtárgyalása előtt — mondotta a tábornok — megjelent nálam valaki, a kinek a nevét nem mondhatom meg — és husz millió lejt ígért, ha szabadonbocsátom Seletzkyt.

tam vissza, mire az illető a következőket mondotta:

— Miért nem fogadja el? Egész életére megszabadulna a gondoktól. Esztelenség visszautasítani ezt az ajánlatot, a

gást, természetes, nagyobb baj ellenben az, hogy már az angolok sem hisznek benne.

Stresemann politikájának a cserbenhagyása és a Rosenberg-féle kalandos, kapkodó és főleg igazgató politikával való helyettesítése keservesen megbosszulja magát. A hatalmas Szovjet-szövetség után a tartózkodó angolokat is a franciák oldalára sodorta, noha már csak azért is inkább Németországgal rokonszenveznének, mert hagyományos politikájuk az erősnek a gyengébbtámogatásával való ellensúlyozása.

ha mi is erre az utra tévednénk.

Igazságot követelünk gyermekeink részére, de nem a sovinizmus jegyében

— Gyermekeinket úgy kell nevelnünk, hogy méltók legyenek az állásokhoz és méltóságokhoz, amiket majd elfoglalnak s egy pillanatra se higgyék, hogy véletlenül kerültek oda, azért mert románoknak születtek.

Amit most mond Vajda, annak Aradon pont az ellenkezőjét mondta. Éppen ezért nagyon leköteleznék a kisebbségeket, ha közölné velük: melyik nyilatkozatot vegyék komolyan, az aradi, vagy azt, amit a bukaresti lapok részére tett?...

— Az ajánlatot felháborodva utasítottam, mikor ugyanis kényszeríteni fogják, hogy szabadonbocsátásra Seletzkyt. Gondunk volt rá, hogy a kormány ebben az irányban meglegye a szükséges intézkedéseket.

— Miután a megkörnyékező ajánlatot visszautasítottam — folytatta vallomását Uica — másnap felkerestem Mironescut. Azzal fogadtott, hogy

mért nem engedem szabadon Seletzkyt?

— Elmondtam neki a történeteket, mire Mironescu kijelentette, hogy ha így volt akkor hagyja tábornok ur

Seletzkyt a börtönben rothadni.

— Miért látogatta meg tábornok ur Seletzkyt a jilavai fogházban? — kérdezte egyik bizottsági tag.

— Hallottam, hogy beteg, azért mentem ki hozzá.

Több képviselő figyelmezteti Uicát, hogy esküje szerint meg kell az illető nevét mondania, aki vesztegetéssel próbálkozott nála.

— Inkább viselem az eskü következményeit — jelentette ki Uica emelt hangon — de annak a személynek a nevét még sem mondhatom meg.

Tessék kívánni és eltenni!

6. sz. SZELVÉNY

a B. L. júliusi
regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab júliusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 július havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál (Cosmopolis), Calea Griviței 10). Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában: mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

Barthou befejezte londoni tárgyalásait

Egyelőre homály fedi az eredményeket

London, július 11.

Barthou francia külügyminiszter tegnap délelőtti 10 órakor megkezdte tárgyalásait Simon angol külügyminiszterrel a Foreign Officeban. A tanácskozások déli 1 óráig tartottak. Hivatalos közleményt még nem adtak ki, de kiszivárgott hírek szerint a megbeszélés elsősorban a leszerelés és a biztonság kérdéséről folyt, amelyekkel kapcsolatban Barthou ismertette a nehézségek kiküszöbölésére vonatkozólag tett francia javaslatokat.

Délben Sir Simon diszebedet adott a

francia vendégek tiszteletére. Délután folytatták a tanácskozásokat szintén a leszerelés kérdéseiben, majd Piétri francia és Monsell angol tengerészeti miniszter a jövő évi tengerészeti értekezlet előkészítő munkálatairól tárgyaltak.

Baldwin helyettes miniszterelnök nem vett részt a tegnapi tárgyaláson, hanem ma délelőtti fogadta Barthout és Piétrit a Downing Streeten, azaz a miniszterelnökségen. Hír szerint Barthout Norman Davis amerikai megbízott is felkereste.

Az Evening News szerint teljesen ki-

BOGARAK,

tűcsökh, poloskák, legyek
és mindenféle rovarok ra-
dikálisan kipusztíthatók a

KATOL

japán rovarpor által.

zárt dolog, hogy Anglia felújítsa Franciaországgal régi szövetségét. Anglia megmarad a locarnói szerződésben vállalt kötelezettségei mellett, de ezeken kívül nem megy.

Barthou és kísérete kedden délután, program szerint már vissza is utazott Párisba. Hogy pontosan mit végzett, az csak később fog kiviláglani. A hivatalos közlemények egyelőre semmitmondóak.

A póstamesterek „elintézése” után

Nyelvvizsgára rendelik a posta összes magyar alkalmazottait

Csikmegyében még a postaszolgák is megkapták a rendeletet

Csikszereda, július 11.

Jó néhány héttel ezelőtt jelentettük, hogy Csikmegye összes magyar nemzetiségű postamestereinek kérésre bejött ajánlattal vitte a posta. A bukaresti vezérigazgatóság minden indoklás nélkül közölte, hogy december elsejére felmondja állásukat. Később kiderült, hogy ez az intézkedés országos jellegű.

Most ismét körtávirat látogatta meg Csikmegye összes magyar nemzetiségű postárait: készüljenek nyelvvizsgára, mert néhány héten belül Csernovicba. Te mesvárra és Bukareszthe kell menniük vizsgáznunk. Még a szolgáknak is menniük kell.

A vizsgára rendelt emberek túlnyomó többsége évtizedes szolgálati idővel rendelkezik. Sokan közülük közvetlenül nyugdíjazás előtt állnak. A fiatalabbak pedig kifogástalanul beszélnek az állam nyelvét.

A tapasztalatok után nem is kételkedhetünk, hogy ez a rendelet is országos jellegű.

Amint nem kételkedhetünk abban sem, hogy a rendelet végrehajtása nyomán újra egész sereg magyar életlehetőség omlik a porba.

Mi lesz velünk?

ARADON IS

Aradról jelentik:

A mai napon az aradi magyar postások is megkapták halálos ítéletüket. A kisebbségi nyelvvizsgák sorába újabb láncszem kapcsolódott, láncszem, amelytől ötven magyar vasutas további állásbemaradása függ.

Az aradi postaigazgatósághoz rendelet érkezett, amelynek értelmében, minden magyar postás köteles július 23-ig Temesváron nyelvvizsgára jelentkezni. A város kisebbségi levélhordói nagyrészt tíz-husz év óta állanak az állam szolgálatában és mindeztől eltekintve teljesítették kötelességüket. Legtöbbjük már néhány nyelvvizsgán sikerrel állta meg helyét. A magyar postások szívesen várják július 23-ikát, a vizsga napját.

A brassói ipartestület megsemmisítő többséggel választotta meg újra elnökének Szabó Bénit

A panaszok és a sérelmek egész áradatát tárta a szakminiszterek elé az elnökválasztó rendkívüli közgyűlés

Brassó, július 11.

A brassói ipartestület hétfőn este az ipartestület nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott.

Fink Frigyes alelnök, aki a gyűlést vezette, üdvözölte a szépszámban megjelenteket és a gyűlést megnyitotta. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és tudomásulvétele után Fink Frigyes alelnök felolvasta Szabó Béné levelet, amelyben az elnök bejelentette és megindokolta lemondását. Fink közölte a közgyűléssel, hogy a lemondott elnök csakis abban az esetben hajlandó elfogadni újból az elnöki tisztelet, ha a megválasztás titkos szavazás útján történik. Az alap-szabályok által előírt eljárással a jelölőbizottság újból Szabó Bénit jelölte elnöknek s ezzel a titkos szavazás időszerevé vált. A szavazás megejtése előtt még felszólalt Sfetea Constantin és Pantilimon Márton, akik lelkes beszédben méltatták Szabó Béné tevékenységét és érdemét s ajánlották elnökké való megválasztását.

A két beszéd elhangzása után megejtették a titkos szavazást, amelynek eredményeképpen újra Szabó Béné lett az elnök: a leadott 307 szavazólappól 295-ön az ő neve állott.

Az eredmény közlése után kilenc tagú bizottságot jelöltek ki Szabó Béninek a közgyűlésre való meghívására.

A megérkező elnököt, akit ezalkalommal határozottan választottak meg, Fink Frigyes, Aldea János és Dánér Lajos alelnökök üdvözölték. Szabó Béné megköszönte a bizalom újabb megnyilvánulását s ígéretet tett a további önzetlenné és kitartó munkára. Az előjáráság indítványára a királynak hódoló, a miniszterelnöknek, pénzügyminiszternek, ipar- és keres-

kedelmiügyi, továbbá a munkügyi miniszternek üdvözlő táviratot küldtek.

Ezek után a kisiparosok sérelmeit és kívánságait magabafoglaló husz különféle előterjesztést tárgyalták le, majd a közgyűlés utasította az elnökséget, hogy a sérelmek orvoslására vonatkozó előterjesztéseket juttassa el az illetékes hatóságokhoz. Az igazságügyi miniszterhez a konverziós törvény és a végzett munkák kifizetéséről szóló törvény módosításával kapcsolatban tettek előterjesztést. A pénzügyminiszterhez a közteherviselésről, a kisipari hitelekéről, a kisiparosok könyvvezetéséről és a forgalmi adótörvény módosításáról, az ipar- és kereskedelemügyi miniszterhez az ipartörvény egységesítése és a kontárkérdés megszüntetése érdekében, a kisiparos kamarák felállításával kapcsolatban, továbbá az árukontingentálással és az országos vásárokat szabályozásával kapcsolatban, — a munkügyi miniszterhez a társadalombiztosító törvény módosítására vonatkozólag, a munkaszerződésekről szóló törvény egyes szakaszainak módosítására, a munkabíróság általános felállítására vonatkozólag, a 8 órai munkaidő és a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvény módosításáról, továbbá a tanoncoktatás újjászervezéséről tettek javaslatokat. A miniszterelnökhöz a közintézmények ipari műhelyeivel kapcsolatban, a közmunkákról és azok kifizetéséről, a munkanélküliek segélyezéséről, az építőiparosok sérelmeiről intéztek panaszos emlékiratokat és kórták a kartelek megrendszabályozását.

Tellmann Béla indítványára a közgyűlés az elnöknek és az előjáráságnak a sok munkával járó előterjesztések kidolgozásáért jegyzőkönyvi köszönetet mondott, majd Szabó Béné elnök bezárta a közgyűlést.

Hát itt mi történt?

Lépfenében pusztulnak halomra Kálnok község veszettség ellen beoltott tehenei

A kolozsvári főállatorvosi hivatal küldötte az oltóanyagot, amelynek felhasználása most nyomorba kergeti a szerencsétlen falut

Sürgős vizsgálatai követelünk

Sepsiszentgyörgy, július 11.

Kálnok községben öt évvel ezelőtt veszett kutya marta végig a község tehénállományát, mintegy százötven tehenet. A falusiak dr. Koós Ferenc megyei főállatorvost hívták segítségül, aki a veszettség továbbterjedése elleni óvintézkedéseket nyomban meg is tette. Az egyik tehenet néhány nap múlva elpusztult. A megyei főállatorvos az elpusztult tehenet belső részeit Kolozsvárra küldte vizsgálatra s egyben a vizsgálat eredményének megfelelően, oltóanyagot kért.

A kolozsvári állatorvosi hivatal el is küldte az oltóanyagot, amivel az állatorvos beoltotta a teheneket. Az oltások után egyik tehenet a másik után pusztult el és az állatorvos megállapította, hogy az életben maradt tehenek most kivétel nélkül lépfenében betegedtek meg. Kálnok gazdáinak körében óriási elkeseredés uralkodik, hisz a község, amelynek fővagyonja ez a kis tehénállomány volt, most már ötödik hete áll tej nélkül. A tehenek tejét mindennap elöntik, úgyhogy még tejtermékeket sem nyerhetnek. Azonkívül, hogy minden tehenet tulajdonosa 90 lej fizetett az oltóanyagokért, — ami ma egy székely faluban nem jelentéktelen összeg, — természetesen még négyhónapos marhakiviteli zárlatot is róttak a falu fejére. Elmarad a falu lakosságának minden egyéb fontos nyári munkája is, mert napok óta egyebet sem csinálnak a gaz-

dák, mint vermeteket ásni, hogy az elhullott állatok hulláit eltemessék.

A falu elkeseredett lakossága sürgős vizsgálatot követel az illetékes közegek ellen, annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a többszáz ezer lejes kárért.

Mihály nagyvajda „darabot” írt az iskola évváró ünnepélyre

Bukarest, július 11.

Hétfőn este a királyi palotában rendkívül érdekes színműelőadás volt.

Mihály nagyvajda és osztálytársai a tanév záró ünnepély keretében egy nemzeti tárgyú történelmi színművet adtak elő.

A darabot, két osztálytársa segítségével a nagyvajda írta meg, sőt a színpadi előadást is ő maga rendezte és irányította.

A színművet a király, a közoktatásügyi miniszter és Mihály nagyvajda tanárai nézték végig.

Kedden reggel 8 órakor Mihály nagyvajda Firenzébe utazott, hogy ott édesanyjával találkozzék.

A nagyvajda egy hónapig marad külföldön.

A kolozsvári társulat bucsuelőadásai az Astrában

Szerdán délután 4 órakor

Szerdán délután 4 órakor

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA

Minden hely 20 lej.

Minden hely 20 lej.

Szerdán este 9 órakor A NAGY SIKERŰ

ZSINDELYEZIK A KASZÁRNYA TETEJÉT

Rendes helyárak!

táncos vig-operett.

Rendes helyárak!

Csütörtökön és pénteken este 9 órakor

KÉK DUNA

minden idők legszebb operettje.

Csodás énekszámok. — Ragyogó kiállítás. — Nagyszerű táncok.
Solymosán Magda operaénekesnő és Gerda Salzer táncművész és művésznövendékeinek fellépésével.

Pénteken délután 4 órakor

SÁRGÁ LILIAM

Solymosán Magda fellépésével.

A csalódott Bocu, Goga felé közeledik

Bukarest, július 11.

A Curenul úgy tudja, hogy a nemzeti párt vezetői kongresszusának igen érdekes politikai következményei lesznek. Bocu Sever abban bízott, hogy a gyűlésen az előbb hozott kizárási határozatot visszavonják és öt választják meg a bányászati tagozat elnökének. Csalódottan, hogy Vajda lett az

elnök, elhatározta, hogy

teljesen frontot változtat és Goga agrárpártja felé keres közeledést.

Szándékáról már értesítette Gogát, akivel az együttműködést akkor fogja megtárgyalni, ha a költő-politikus visszajön Karlsbadból, ahová egyhónapos üdülésre utazott.

A Gillette hosszvágású pengék, új titkos eljárás szerint lesznek megkeményítve, élük keményebb, élesebb és sokkal több kifogástalan borotválkozást tesznek lehetővé, mint bármely más borotválószerszám.

Tíz penge 100 Lei

„Nem lehet ésszel megérteni a németországi állapotokat“

Nem lesz katonai jellegük többé a megmaradt rohamosztagoknak

Ujabb részletek Hitler és Göbbels magatartásáról

Bosszuállásból kártevő-mozgalmat indítottak a friedrichshafeni repülő-gépgyári munkások

Berlin, július 11.

Jólétesült körökben úgy tudják, hogy Hitler kancellár a mai nap folyamán a Deutschland hadihajón mégis elindul üdülő-szabadságára a norvég partok mentére.

A rohamcsapatok megrostatása és gyökeres átszervezése távolléte alatt is folytatódni fog. Júliusi szabadságolásuk folyamán a rohamcsapatok létszámát nagymértékben leszállítják és teljesen megfosztják őket hadseregjellegűtől. A Reichswehr ugyanis az utóbb időben már vetélytársát látta a rohamosztagokban, a melyeket Röhm mindjobban felfegyverzett.

BOSSZUÁLLÁS A KIVÉGZETT ROHAMOSZTAGPARANCSNOKOKÉRT

A bécsi Reichspost, a Dollfuss-kormány felhivatalos lapja, úgy értesül, hogy a friedrichshafeni Dornier-műveknél a munkásság jórésze kártevő-mozgalmakba kezdett. A napokban egymásután két repülőgép zuhant le a vizsgálat megállapította, hogy szárnyaikat a felszállás előtt ismeretlen tettesek meglazították. A Zeppelin-műveknél pokolgépet találtak.

A Dornier-művek megtorlásaiképpen elbocsátotta valamennyi munkását, akik közül a hatóságok 45 embert letartóztatnak.

A vizsgálat során maga Hitler is két órát töltött Friedrichshafenben, mert kiderült, hogy a kártevő-mozgalmak a megölt rohamosztagosok barátai indították, akik bosszuhadjáratra határozták el magukat.

Az Echo de Paris-ban Pertinax, a neves francia újságíró újabb részleteket közöl Hitlernek a június 30-iki vérfürdő előidézésében való szerepéről.

— Most általában az a törekvés, — írja Pertinax — hogy Göringet tegyék felelőssé a borzalmakért. Azt hangoztatják, hogy Göring a zendülés elnyomását személyi bosszuállással is megtoldotta. Ez bizonyos mértékben igaz is. Minthogy a rendőrség az ő vezetése alatt áll, Göring volt a fő-ítéletvégrehajító. De a megszállást és a kivégzéseket Hitler rendelte el. Kivéve azokat, akik íróasztaluknál vagy lakásukban pusztultak el, a többi kivégzést mind ő hagyta jóvá.

— Hitler még június 30-án, szombaton délután visszatért Berlinbe s állandóan a Wilhelmstrassé-n levő kancellári palotában tartózkodott. Mialatt Lichterfeldén gőzerővel működött a vészbizottság, Hitler fel s alá járkált szobájában. Sétáját csak akkor hagyta abba, amikor szólt a telefonja s Lichterfeldéről kérték, hogy a hozott ítéletekre vonatkozólag mondja ki a döntő szót. Csak az ő előzetes megkérdezésével hajtották végre a halálos ítéleteket. Egyes esetekben Hitler elrendelte, hogy az ítéletet vezessék eléje. Így a Wilhelmstrasséra vittek egy volt tisztet, akinek megvolt a legmagasabb érdemrendje. Hitler azzal tüntette ki, hogy töltött revol-

vert nyújtott át neki, az elítélt tiszt azonban ezekkel a szavakkal visszaadta:

— Nem vagyok hajlandó mentesíteni önt a felelősségtől!

Erre visszavitték a Lichterfeldi kadettiskolába s ott agyonlőtték.

Ami Göbbels magatartását illeti, a propagandaminiszter a kém és árulkodó szerepét játszotta. Résztört Röhm és Schleicher néhány megbeszélésén s amit ott hallott, rögtön elárulta. Hü maradt régi szokásaihoz.

„MÉG POSTAÜGYI MINISZTERNEK SEM...“

A párisi Action Française-ben Bainville Jacques két nemrégiben megjelent könyvet ismertet, amelynek egyikét „Weimartól a zürzavarba“ címen egy volt Reichswehr-tábornok, másikat pedig Grzeszinsky volt berlini rendőrfőnök írta a „Német köz-

tasárság tragikomédiája“ címen.

Bainville szerint Hindenburg többeknek kijelentette, hogy Hitler még postaiügyi miniszternek sem alkalmas. Három héttel később azonban kinevezte kancellárnak, noha Hitler az elnökválasztás során vetélytársa volt. Hindenburgnak ezt a magatartását elmezavarnak lehetne venni, ha most Hitler nem növelte volna ezt az elmezavart azúlta, hogy össze-vissza ölette a náciakat, Schleichert, egy katolikus vezért, a Herrenklub egy tagját, miközben a volt trónörökös és Papen kancellár is majdnem áldozataivá lettek ennek a megszállásnak.

A németországi állapotokról nem lehet elmélni, — mondja Bainville — mert semmi közül sincs az észhez. Például miért ne hívhatná hatalomra Hitler a volt trónörökösöt, miután meg akarta ölni? Ez sem volna rendkívülibb, mint hogy

Felmentette a törvényszék dr. Fejér Manót, aki halállal végződő tiltott műtét miatt került a vádlottak padjára

A vádlott a lehetetlent kísérelte meg, amikor már a vérző és súlyos beteg falujabeli cselédleányon segíteni próbált

Brassó, július 11

A brassói törvényszék Seid-tanácsa kedden tárgyalta Fehér Manó dr., a közismert brassói orvos bünpörét.

Fejér Manó dr. ellen az volt a vád, hogy ez év április 12-én tiltott műtétet hajtott végre Sófai Ida Brassóban szolgáló cselédleányon. A 17 éves leány a terhesség hatodik hónapjában volt és ezért az orvosi műtét nem járhatott, mint ahogy nem is járt, eredménytelenül. Sófai Ida az orvosi beavatkozás után súlyos belső vérzést kapott és egy héttel az operáció után a brassói Marzescu-kórházban irtózatok között között kiszenvedett.

Ezt mondja a vádirat. A hétfői és keddi törvényszéki tárgyalásokon, amelyeken felvonultak Fehér dr. kollégái és a vád, valamint a védelem tanúi, más igazolódtak be.

Megállapítást nyert, hogy a fiatal cselédleány már vérezve és súlyos betegen kereste fel Fehér doktort s az orvos csak a kötelességét teljesítette, amikor segítséget nyújtott neki.

Glajar Vasile dr. szenátor, Fehér dr. védője beszélt. Hivatkozott az elhangzott tanuvallomásokra, az orvosokéra, akiknek jelentései mind kedvezőek voltak a vádlottra nézve, hivatkozott védelem tisztá multjára, puritán szegénységére. Bizonyítékkal igazolta, hogy a cselédleány súlyos és menthetetlen állapotban folyamodott Fejér dr.-hoz és az emberi és orvos kötelességének tett eleget, amikor segédkezet nyújtott neki.

— Védelem semmi törvénybeütközöt nem követett el — mondotta. — A beteg cselédleány orvosát az ő fizette, így

kezelte és nem nyereségvágyból, mint a hogy a vád állítja. A vád és védőbeszéd elhangzása után a bíróság Fejér Manó doktornak adta meg a szót. Fejér a következőket mondotta:

— Ez az ellenem indított vád aláírta orvosi tekintélyemet. Anyagilag, erkölcsileg tönkretett, pedig ártatlan vagyok. És emberi és orvosi kötelességemből segítettam azon a falumbeli cselédleányon, aki hozzám fordult segítségért. Nem pénzért tettem. A kollégák igazolták, hogy nem követtem el hibát.

A husz éves orvosi multam legyen a védelmem. Husz év alatt csak gyógyítottam segítettam, senkinek halálát nem okoztam. Végig szenvedtem a világháborút, és akkor, amikor szabad volt ölni, akkor sem öltem, hanem ott is segítettam ellenségem, barátom, egyaránt. Itt vesztettem el a jobbszememet is.

Egész életemben szegény voltam, mert nem szalagáltam vagyont. Lelkiismeretükre hallgassanak a bíró urak, a mikor ítéletet mondanak felettem. Egész életem az Önök kezében van.

Fejér dr. zokogó szavait a bírák és a zsúfolt tárgyalási terem könnyezve hallgatták végig.

A bíróság hosszú tanácskozás után a következő ítéletet hozta: Fehér Manó doktort a vád és annak összes következményei alól felmentette és ezzel rehabilitálta őt. Sófai Ida édesanyjának 100 ezer lejes kártérítési követelését elutasította. Az ügyész fellebbezett.

Fejér doktort két és fél hónapi vizsgálati fogság után, az ítélet kihirdetése után, azonnal szabadlábra helyezték.

Hindenburg kormányra engedte Hitlert vagy hogy Papen a történetek után is tagja marad a Hitler-kormányának.

BOTRÁNY A PRÁGAI MUNKÁSOLIMPIÁSZ ZÁRÓÜNNEPSÉGÉN

A cseh fővárosban lezajlott nemzetközi munkásolimpiáson is felháborodásban törtek ki a németországi események visszhangjai.

A munkásolimpiász záróünnepségén Hummelhans szocialista képviselő beszédében „bolondnak“ nevezte Hitlert, aki a német népet katasztrófába sodorja. Ez a kifejezés a jelenlévő diplomaták, valamint a katonai és polgári előkelőségek körében igen kinos feltűnést keltett. A mikrofont ezért rögtön kikapcsolták, úgyhogy a nagyközönség csak az elejét hallhatta a német kancellár ócsárlásának.

Az Express című lap a záróünnepségről szóló beszámolójában Hummelhans beszédének titokban tartott részét is teljes szövegében közölte, egyúttal azonban súlyosan elítélő kommentárt is fűzött hozzá. Ennek ellenére a lapot a tiltott rész közlése miatt elkobozták.

Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívzörögés, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullát, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet iszik. Az emésztőszervi bajok orvosai professzorai általánosan dicsérik a Ferenc József viz enyhe és megbízható hatását s azt gyakorlatukban sűrűn rendelik.

Két női vádlott idegrohamot kapott, mire elhalasztották a temesvári kommunista monstre-per tárgyalását

Temesvár, július 11.

A temesvári kommunista tömegper első napja élénk jelenetekkel kezdődött.

A tárgyalás előtt a vádlottak egy része Wurmbrandtra támadt, ki a grivical perben el volt ítélve, a temesvári perben viszont, mint koronatanu szerepel, azt provokatörnek szidalmazta és leküzdötte. A tárgyalás folyamán Kárász Mária fővádlott rosszul lett, majd idegrohamokat kapott, úgyhogy a vádlottat ki kellett vezetni a tereméből. Röviddel ezután a jelenet után egy másik női vádlott, Éberling Mária kapott idegrohamokat, úgyhogy szintén ki kellett vezetni a tereméből.

Ezek után a jelenetek után heves vita indult meg az ügyész és a védők között, hogy elhalaszták-e a tárgyalást, vagy sem. A védők egy része a tárgyalás elhalasztását és a betegek azonnali szabadlábra helyezését követelte, amit a bíróság nem akart megadni. A törvényszéki orvos időközben megvizsgálta a két vádlottat, azok számára kétheti pihenést ajánlott. A hadbíró végül is bizonytalan időre elhalasztotta a tárgyalás folytatását.

Lugosi jelentés szerint a temesvári kommunista-per nyolc lugosi illetőségű vádlottját, akiket a lugosi polgári bírósághoz tettek át, felmentették.

A Monitorul Oficialban is megjelent a hitlerista szervezeteket feloszlató rendelet

Bukarest, július 11.

Megírtuk, hogy a legutolsó minisztertanácsban aláírták a száz hitlerista szervezetek feloszlatásáról szóló jegyzőkönyvet.

A határozat a hivatalos lap — a Monitorul Oficial — keddi számában jelent meg.

A hitlerista szervezetek feloszlatása ezzel törvényesen befejezett tényré vált.

Korpás a feje? Kopaszodik? Hull a haja?
Használjon

„FLOREAL” hajszeszt

1 üveg ára 60 lej. — Kapható minden jobb szaküzletben, ha nem kapná, írjon:

Vezérképviselő: Drogueria „CENTRALA” Oradea

Nemes Ferenc riportja:

NINCSENEK MÁR RÓMEÓK!

Radulescu Mártának, a fiatal kolozsvári írónek plágiumpert akasztott a nyakába a kikoszarozott szerelmes! — Páratlan botránytól hangosak a román irodalmi berkek!

Kolozsvár, július 11.

„Minek is van szerelem a világon...?”
Mielőtt a fenti kérdésért az említett állapotban leledzők megfojtának csekély-ségemet egy kanál vízben, sietve leszögezem, hogy az inkriminált mondatot nem álláspontként, hanem móttóként tüzttem a riport elejére... Mert mégis csak szokatlan, hogy egy szerelmnek — legyen az bár viszonzatlan és egyoldalú — egy egészséges, pirosposzgás plágiumper legyen a gyümölcse...!

Az egésznek különben csak annyi vo-

natkozása van a kiskorúak előtt indexre tett piroscsőrű, hosszalábú madárral, hogy — amint egyes tájakon mondani szokás — „a golya koltította...”!

Vagyis (mégis) hasból van!

Am hallgassák meg az esetet és okuljanak belőle. Fiatal íróknak nem árt — szükséghez mérten — kétszer-háromszor is elolvasni. Sőt az sem elvetendő, hogy kívülről megtanulják...!

Mert a „ma nekem, holnap neked!”, valamint a „minden zsák megtalálja a

— Gondatlanságból elkövetett emberölésért egy-egy hónapot kaptak. Csikszere-dából jelentik: Balló József és Bakó Gábor csiksomortáni gazdák gondatlanságból elkövetett emberölés vádjával kerültek a törvényszék elé. A vád szerint a tél folyamán fát eresztettek a völgybe a közbirtokosság érdekében. A hatalmas

irammal lefelé rohanó fa Bacsoni István gazdátársukat elütötte. A súlyosan se-rült ember néhány óra múlva meghalt. A törvényszék bűnösnek találta a vádlottakat és az enyhítő körülmények figyelme-be vételével 1—1 havi fogházbüntetéssel sújtotta őket. Az elítéltek ártatlanságukat hangoztatva, felmentésért fellebbeztek.

kosarazta...

Amit Radulescu Márta kolozsvári urileány „vétett” Crevedia N. bukaresti ma-gánember ellen, azt Crevedia, a felelőtlen kritikus, Radulescu Mártán, az ártatlan író ön bosszulta meg...

NYILATKOZIK A „VADLOTT”...

Az író a „Viața Literară” legutóbbi számában különben nyilatkozatot adott közre, amelyben Crevedia leveleiből is idézett... Ezekből a sorokból is kiderül, hogy Crevedia kómis vádjai milyen gyenge alapon állanak.

„Hallottam — írja többek között egyik levelében — hogy jelenleg a „Diáklány vagyok” c. novellákötetén dolgozik...

Radulescu Márta még azt is elárulja nyilatkozata végén, hogy Crevedia, aki annyi heves és alaptalan támadást inté-zett ellene, leával egyetemben bíróság elé állítja.

A plágiumper tárgyalása, amelynek ki-menetele elé az érdekelteken és az iro-dalmi körökön kívül a város társadalmá is várakozással tekint, értesüléseink sze-rint még ősz kezdetén sorra kerül a ko-lozsvári törvényszékben.

Érdekes tárgyalás lesz, anny bizonyos!

*

Annyi tanulságot már most is le lehet vonni, hogy...

Különbé nincs is tanulság. Az egész nagyon izléstelen és fehéborító. Arról egy fiatal urileány se tehet, még ha író is, hogy megtetszik olyan valakinek, aki neki nem rokonszenves!...

Meghurcolást semmiesetre sem érdemel érte!

Mert tessék csak elképzelni — bár tudom, hogy ezzel a hasonlattal elvetem a súlyot! — milyen furcsa lenne, ha most arról olvasnánk, hogy Petrarca szakitott annakidején Laurájával és emiatt a bosszuszért lihegő nő plágiumpert akasztott a halhatatlan szonettíró nyakába! Ki volna ma Petrarca? Senki!

Pedig ugyanez az eset Radulescu Mártával is... Kicsiben és a jelenben!

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsár-pangás, alhasi vérbőrség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelvlepedék, kábultság, fülzú-gás, halvány arcszín, migrén, kedvetlenség, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sok esetben hamarosan elmű-lik.

Az író, aki különben Radulescu ko-lozsvári egyetemi tanárnak a leánya, két novellákötettel: a „VII. A. osztály”-al (Clasa VII. A.) és a „Diáklány vagyok”-kal (Sunt studenta) szerzett megérdemelt népszerűséget magának, jóllehet az ille-tékes körök már előbb is előnyösen is-merték, elannyira, hogy utóbb említett könyvének megjelenése elé osztatlan vá-rakozással tekintettek...

Ekkor figyelt fel rá Crevedia is, aki valamilyen módon szert tett a fiatal író-címére és ismeretlenül levelezni kezdett vele... Eleinte csak a könyvvel kapcsolatos dolgok fölöl érdeklődött, később azonban annyira „belelovalta” magát az irkálásba, hogy az irodalmi szakkifejezéseket las-sanként egyre forróbb szavak váltották fel... Néhány hét múlva már szabály-szerű szerelmes leveleket írdogált Cre-vedia, aki csak nemtudomhányadik öm-lengésére kapott rövid választ Radulescu Mártától, azt is azért, mert az ismeret-len hódoló csökönyös levelezgetése már a fiatal írónek is feltűnt, aki éppen ezidőtájt utazott az ökirályságheli Pi-teshti-be, hogy ottlevő birtokukon „Diak-leány vagyok” című elbeszélés-kötetét befejezze...

Crevedia közben engedélyt csikart ki tőle, hogy meglátogathassa, majd amikor Kolozsvárra visszatért, itt is felkereste. Az egyetemi tanár és családja, mint min-den ismerősüket, szívesen fogadták a bu-karesti vendéget is, aki a magától érthe-tődő szívélyességtől vérszemet kapott és elhatározta, hogy — amint anno dazumal Beniczkyne Bajza Lenke szentimentális regényeiben lehetett olvasni — „az ur-hölgy kacsóját elnyerendi”...

Mielőtt azonban még ilyen irányban lé-péseket tett volna, hirtelen átruccant Bu-karestbe, mert tudomást szerzett arról hogy Radulescu Márta friss könyvének kézira-tát már odaküldte...

Nem mondta meg senkinek, hogy miért megy...!

FOGADATLAN „MUNKATÁRS”
— SZERELEMBŐL!

A lankadatlan bonviván egyenesen ah-hoz a nyomdavállalathoz sietett, ahol az író könyvét készítették. Itt, minden megbízás nélkül, megkaparintotta a kéz-iratot, (mert egy kis „fellépésért” sohase ment a szomszédba!) aztán hozzákezdett a novelláskötet „kijavításához”. Olyan nagyfokú buzgalommal tevékenykedett, hogy egyes helyeken a szöveget is meg-változtatta...!!!

Minderről csak később tudatta levélileg a gyanutlan írónt, aki felháborodásában azt se tudta, hogy „hová legyen”... Ilyen körülmények között érkezett Kolozsvárra a derült Crevedia, aki levelei „megfő-ző” hatásának reményében, bocsánat he-lyett a leány kezét kérte meg...

Radulescu Márta, aki még könnyelmű

pillanataiban sem gondolkozott ezen a le-hetőségen és akiben az utóbbi napok es-ceményei a kétséges rokonszenv utolsó fosz-lányait is megölték, a leplezetlenebbül kosarat adott Crevedianak.

A lecsúszott kérés még néhányszor kísé-relet tett, hogy a fiatal írónt „észreérit-se”, majd amikor látta, hogy minden próbálkozása hasztalan, nagy dörrel-durrall visszautazott Bukarestbe, hogy a „leszá-molást” szűkebb pátriájából tudja lebonyolítani...

EGYRE-MÁSRÁ TAMADAS...

A közönség rövidesen érdekes hírlapi támadásokra lett figyelmesekké, amely-ekben a „gyengéd” trubadur plágiumvadás emelt Radulescu Márta ellen. Crevedia nem kevesebbet állított magáról, mint annyit, hogy a fiatal írónt valamennyi munkáját ő, meg a leány apja: az öreg Radulescu írta... Ketten csináltak min-dent, „Viribus unitis”. Az író még a kisujját se mozdította...

Akik Radulescu Mártát közelebről is-

merik és az előzetes Crevedia-intermezzó-ról is tudtak, mosolyogtak a „Vitrina Li-terară” c. bukaresti irodalmi lapban és más újságokban megjelent támadásokon, már csak azért is, mert a plágiumvaddal illetett novelláskötetek annyira magukon viselik az író úde és fiatalos készségeit, hogy azoknak szerzőjéül mulatságos és valószínűtlen lett volna elképzelni Radu-lescu professzor urat, a vegytan érdemes tanárát, aki ötletes fordulatok és csattanó novella befejezések helyett bizonyára sok-kal avatottabban bibelődhetik egy ké-miai vegyület körülményes képletével...

A támadások azonban tovább folytak. Van egy jó magyar közmondás, amely szerint, ejnye, hogyan is mondjam, hogy becsületsértés ne legyen belőle? Szóval, amelyik úgy végződik, hogy: ... százat csinál! Hát Crevedia százat csinált! Kis-vártatva, lea író tollából, a kolozsvári „Kaleidoscop” című lapban is élehangu támadás jelent meg Radulescu Márta el-len, akinek pedig még ma sincs egyéb „büne”, minthogy Domnul Crevedia ki-

Küldtek az éhező Avasnak inségkukoricát

Bár ne küldtek volna — mondják az avasiak — akiknek kárt okozott a nagy garral meghirdetett kormányjóakarát

Szatmár, július 11

Szatmármegyében az Avas vidékén éhínség fenyegeti a lakosságot.

Az erre illetékesek idejekorán értesít-tették a kormányt. Segítség kell, minden-áron segítségre van szükség.

A segítség meglepő gyorsasággal meg is érkezett.

A kormány az inséggel fenyegetett vt-dékeknek úgynevezett „inség-kukoricát” utalt ki. Az inség-kukorica azt jelenti, hogy rendkívül olcsón, kedvezményes áron és ötvényszázalékos fuvardíj kedvez-ménnyel szállítják az Avasba a kukoricát az itteni szegénység legfontosabb élelmi-cikkét.

Az olcsó kukorica meg is érkezett. Egy-előre csak tizenöt vagon jött belőle, de ez a tizenöt vagon ígéretekkel volt tetéz-ve, hogy majd, ha ez elfogy, az állam haj-landó az avasi szegénységnek újabb in-ség-tengerit rendelkezésére bocsátani.

Az olcsó kukorica tehát itt volt.

— Olcsó husnak hig a leve — mondja egy magyar közmondás. Ugy látszik ez a kukoricára is irányadó. Ugyanis, amikor megérkezett a tizenöt vagon inség-tenge-ri, a tisztviselők napokig könyvelték, ik-tatták és számolták, végül kihirdették, hogy az adminisztrációs munka befeje-ződött és a kukorica az avasi szegénység rendelkezésére áll. Nem lesz már éhhalál

az Avasban! Nem lesz már éhes ember többé, mondták büszkén az inség segély-ző mozgalom vezetői.

Megkezdtek tehát az inség-kukorica árusítását. Eltelt egy hét, két hét, az in-ség kukorica mind a tizenöt vagonnal, még mindig ott állt a közraktárakban. — Nem vásárolt az avasi szegénység. Rövi-desen kiderült, hogy miért.

Az inségkukorica mázsánként, kedvez-ményekkel és jóakarattal 305 lej volt.

Ezzel szemben a satmári piacon 250-től 300 lejig árulták azt a kukoricát, amely-hez nem kellett kormánysegítség, nem kellett jóakarát, szóval a rendes, szabad-forgalomban árult kukoricát árulták a satmári és az avasi piacon, olcsóbban, mint a nagy garral és jótékonykodási gesztusokkal megszerzett inség-kukoricát.

Hogy a fiaskó teljes legyen, a végén az is kiderült, hogy az inség-kukorica minő-sége sokkal rosszabb, mint a szabad for-galomban levő kukoricáé.

Az inség-tengeri tehát nem sokat hasz-nált. Azonban mégis csak volt hatása. — Mondhatnánk, egészen meglepő hatása. Ugyanis a terménykereskedők tudták, hogy az inséges kukorica, amelyet ötven százalékos fuvarkedvezményrel szállítottak le a megyébe, drágább és rosszabb, mint az ő kukoricájuk, amelyek 250—300

lejes ára mellett, ők még a tisztességes üzleti hasznukat is megtalálják.

Nehogy az állam mellett elmaradjanak, sietve emelték tehát ők is az árakat.

A kormány segélyző akciója tehát, ro-dokolatlan áremelkedést okozott az éhes Avasban.

Ami ugyebár a segélyezés hatásának merőben meglepő.

Az avasiak legalább is aligha köszön-jék majd meg a kormánynak.

SERRAVALLO

KINA BORA VASSAL.

Erősítőszert gyengélkedőknek, vér-szegényeknek és lábadozóknak.

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

KITÜNŐ ÍZŰ.

Több, mint 10.000 orvosi bizonyítvány.

J. Serravallo - Trieste (Barcola)

Kapható a gyógyszerárakban és drogériákban.

HIREK

Hári János fazekasmester volt

Cyrano de Bergerac már régen a könyvtárakban dohosodott és nem is álmolta, hogy valamikor nemzeti hős lesz belőle, amikor nekünk magyaroknak már megvolt a magunk Cyranoja. Garay János, a negyvenes évek derék költője is úgy járt, mint néhány más pályatársa: egy alak, akit ő talált ki, akit ő küldött a világra, a fejére nőtt. Garay Jánosról a legtöbb mai ember csak annyit tud, hogy a világon volt, vagy még annyit sem. A tisztes, szorgalmas, rendes életű, kissé pedáns költő és lapszerkesztő jóra való figurája erősen megfakult, de az alak izmos, életlős és erőteljes sugárzó és minél jobban mulik az idő, annál elevenebb és egészségesebb lesz, együtt növekszik és gazdagodik a magyar élettel, amelyből már nem lehet kirádrozni. Hári Jánosról, az obszúrusról van szó, akit Garay egyszer jókedvében küldött világgá a székszárdi szőlőből. Milyen pompás magyar figura ez a Hári János! Az ókorban még kissé konvencionális ellentétekben gondolkodtak a költők; azt hitték, a hetvenkés nem fér össze az igazi bátorsággal, hogy aki kitalált hőstetteikkel dicsekszik, az gyűn meg szalad az első komoly pillanatban. Hári János, úgy, ahogy a költődatban él, nemcsak hazudja a vilézséget, hanem igazán vilézik is, a vakmerő rögtönzéseiből sugárzik a lovagiaság és a gyöngédség. Bayard lovag nem bánhat szebben a szerelmesével, mint Hári János a fogoly Mária Lujzával. Egy ember lelki mélységébe nemcsak az világít le, amit csakugyan elkövet, hanem az is, amivel dicsekszik és Hári Jánosról a hazugságai állítják ki ezt a bizonyítványt, hogy talpig derék ember volt. Kár, hogy sohasem élt.

Most következnek a meglepetések. Hári János — élt. Csalogonics József, a székszárdi múzeum tudós igazgatója megfalta. A székszárdi fazekascéh multjában kutatra bukkant rá az obszúr. Tamás József fazekasmester ládjában ma is őrzik a papírosait. Hári Jánost 1804-ben bocsátották el a hessen-hamburgi huszártól és a céh tagnévsorában ez olvasható róla külön lapon: „Hári János 1804-ik Esztendő November hónapjának 25-ik napján beiratódott a Fazekasok Tőrsaságában és minden reá eső Tarifát megfizette és mint tzebeli mester emberhez illik, Remeket is tsinált.”

E szerint Hári János csakugyan élt és csakugyan huszár volt. Most már csak annak a bizonyítása van hátra, hogy csakugyan elfogta Napoleont.

— Borbély- és fodrász-gyűlés Nagyban. Nagybanjáról jelentik: A borbély és fodrászmesterek nagybányai szakosztálya f. év augusztus 5 és 6-ikára női fodrászversennyel egybekötött országos fodráskongresszust hív össze. A nagygyűlés napirendjén a borbély és fodrászipar országos helyzetének ismertetése, a kontár ellen való szigorú hatósági eljárás, adószállítási követelése és más kérdések szerepelnek. A nagygyűlés után jubileumi díszgyűlés, majd táncsal egybekötött női fodrászverseny következik.

— Gyergyószentmiklósi új polgármestere. Gyergyószentmiklósról jelentik: A gyergyószentmiklósi tanácsválasztás után az alulakult is megtörtént. Ennek során dr. Max. Cămpian képviselőt választották polgármesternek, míg alpolgármester a magyarpárti listán szereplő dr. Ferenczy Balázs ügyvéd lett.

— Sepsiszentgyörgyi hírek. Szenzációs felfedezést tett a napokban Pinta Vilmos kézimartonos igazgatótanító. A község határában egy bővízü kántartalmu forrást fedezett fel. Bányai János ismert természetű tudós, aki megvizsgálva az új forrást, megállapította, hogy annak az új kántartalmánál fogva kitűnő gyógyhatása. A község előljárósága a természet kincs kihasználására fürdőtelepet épített. — Csátó Endre nyújtódi kereskedő Blanic fürdőn egy szalámi és tejcsarnokot nyitott, amelyet vezetésre az ugyancsak nyújtódi Veress Andrásnak adott ki, hogy átvállalásában az üzletben áruljon. Veress arra használta ki megbízatását, hogy az egész üzletet árustól együtt eladta a befolyt pénzzel továbbállt. A károsult kereskedő lopásért és sikkasztásért feljelentette volt alkalmazottát, akinek a kézzekerítésére a nyomozás megindult.

A bodegában állok, hol vacsorát készülsz venni.

A bodegás éppen egy tizenégy éves diáklánynak csomagol, ki közben társnőjével izgatottan tárgyalja a másnapi kirándulás részleteit. Megnevezik a helyet, ahová holnap mennek. Azt mondja az egyik: — De jó lesz, autóbusszon megyünk, két óra hosszat autóbusszon...

A bodegás, ki már többször beleakart szólni a beszélgetésbe, ekkor leteszi a csomagot. Felnéz s valami felháborító sunyi tekintettel azt mondja: Autóbusszon? Na szépen fognak maguk megérkezni. Az autóbussz jól összerázza majd magukat...

A kislányokban azonban benne él az egész kiábrándulás minden öröme, amire felkészültek hosszú időközön keresztül és azt feléli — csak két óra...

A bodegás, ekkor már személyes ügyet csinál az egészből és azt mondja két óra, egy óra, egy félóra, ötperc, az is elég ezen a gödrös úton. Kifog fordulni a gyomruk. Rosszul lesznek. Majd feküdhelnek utána két hétig. A feleségem a multkor majdnem meghalt...

A két kislány megremeg. Látom tisztelik a bodegásban az idősebb véleményét, aki már rosszul lett s akinek a felesége már majdnem meghalt.

Mintha elvágta volna a hangjukat, fejüket lehorgasszák és egyikőjük sem szól egy szót sem.

Mióta készülhetett ez a két kislányra a kirándulásra? Egy hete, egy hónapja, egy éve talán. Amig otthon kiharcolták szülőikkel, hogy mehessenek. Amig sikerült bebizonyítani, hogy ők már nagylányok, amig otthon elhitték, hogy vigyázni fognak az uton.

És most vége. A bodegás elrontotta az egészet.

Tünődtem, vajjon buta vol-e ez a bodegás, vagy rossz ember. Talán mind a kettő. Nem volt szíve — gondolkodni!

ABLAK

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (nyávan) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Regele Ferdinand 38. II.) A Vén Diákok családtagjai szívesen látott, önköltséges vendégei a találkozónak. Az érkezőknek mindenről tájékoztatást nyújt az Unitarius Kollégium titkári hivatala (Calea Maresal Foch 12, földszint). Puksa erdőtanácsos kéri, hogy a találkozón meg nem jelenők közöljék vele címüket, egy a Romániában élő, összes Selmeceen végzett mérnökökről készülő kimutatás összeállítására végett.

— Véres féltékenységi dráma Budapesten. Budapestről jelentik: Kedden hajnalban a Bessenyi-utca 31. szám alatt véres családi dráma játszódott le. Nemes János lakatos négy revolverlövéllel halálosan megsebesítette különváltan élő feleségét, majd föbelőtte magát. Az asszonyt kórházba szállították és bár mind a négy revolvergolyó talált, megmentették az életnek. A férfit egy órával a véres tett után egy szomszéd ház kapujában találták meg, ittas állapotban és vérző fejjel. Kiderült, hogy öngyilkosságot akart elkövetni, de az agyába irányított golyó csak a fejbőrét sértette meg, súlyos sérülést nem okozott. Örizetbe vették. A rendőrség azt vallotta, hogy tettét féltékenységből követte el.

— Szabadlára helyezik Freund Márkust. Szatmárról jelentik: Mint a B. L. ben bejósoltuk, Freund Márkus, az ermi-hálfalvai hatmillió lej elikkasztásával vádolt valutakereskedő ellen, a károsultak nem mertek fejelentést tenni. Mindössze egyetlen százhatvanezer lejes tétel miatt van feljelentés Freund Márkus ellen, de ez is inkább üzleti elszámolásból eredő. Az ügyészség letartóztatási végzése ellen Freund Márkus a vádtanácshoz fellebbezett és a vádtanács elrendelte szabadlábra helyezését. Az ügyész a határozatot megfellebbezte.

— Internátus főgimnáziumi tanulók számára. A brassói román kat. főgimnázium épületében, egészséges helyen, jól berendezett internátus van. Jelentkezéseket a jövő iskolai tanévre elfogad és felvilágosítást ad az internátus felügyelősége (Brasov, Liceul Rom. Cat).

— A Párisi Divatlap július havi száma megérkezett, ára 20 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.

— Kolozsvári hírek. Tudósítónk jelenti: Dr. Pártos Jenő kolozsvári orvos a kolozsvári vasúttársaság rendőrségén jelentést tett, hogy Nagyvárad és Kolozsvár között ismeretlen tettesek ellopták kizárólag, amelynek értéke mintegy három-négyezer lej. — Bárcza Georg naszdörmegyei felsőbódogi legény földosztás közben leütötte Dániel nevű bátyját, aki helyben meghalt. A törvényszék tízévi börtönbüntetésre szóló ítéletét a tábla is helybenhagyta. — A kolozsvári törvényszék ma tartotta Chirisan Alex mahaseni hramincöt éves lakos fel ségsértési pörének tárgyalását. Chirisanon mult évi november huszonehétikén csendőri segédlettel 100 lej pénzbüntetést akartak behajtani, ami ellen ő élénken tiltakozott. A tiltakozásból vita lett, a vitából veszekedés, amelynek folyamán a gazda a csendőrséget, a királyt és a társadalmi rendet szidalmazta. A törvényszék a gazdát 1 hónapi elzárásra ítélte, a végrehajtást azonban három évre felfüggesztette. — Russu Joan kolozsvári autóbussztulajdonos autóbusszán Aranyosbányárról jövet hirtelen rosszul lett és meghalt. Halálának oka: szívizélhűdés. — A kolozsvári tábla Zaharia tanácsa tegnapi tárgyalta másodfokozott a kolozsvári bélyeghamisítók ügyét. Az ítélet a következő: Stern J. fővádott három év, Baga István két év, Katz Márton és Fischer N. egyévi börtönbüntetés.

NEMZETI HŐS-JELÖLT A KERÉKPÁRON

Néhány nappal ezelőtt indultak el Párisból a „Tour de France” kerékpárverseny résztvevői. A 4200 km. hosszú és 27 napig tartó távnak eddig harmadik szakaszát tették meg, amely Charleville és Metz között van. A franciák leirhatatlan öröme és büszkeségére, eddig mindig Magne francia versenyző járt az élen. Még 10 utszakaszt kell ugyanilyen szép eredményel megtennie, hogy ő is maradjon Franciaország — nemzeti hőse.

— A Magyar Párt tisztújító közgyűlése Szilágyosmlyón. Tudósítónk jelenti: A Magyar Párt városi és járási tagozata most vasárnap tartotta meg tisztújító közgyűlését báró Josika János, Szilágy megye parlamenti képviselőjének jelenlétében. A lelkes hangulatban lefolyt gyűlést Lipcey Gyula plébános, pápai kamarás, elnök nyitotta meg. Dr. Ajtay Ferenc ügyvéd, titkár a tagozat négy esztendő munkásságának ismertetése után báró Josika János tartotta meg parlamenti beszámolóját, melynek kapcsán rámutatott arra, hogy a kormány nem tartja be a békeszerződésekben lefektetett jogokat s minden törvényt félretéve, offenzíván indított a magyar vasutasok, tanítók és postamesterek ellen. Éppen ezért itt az ideje annak, hogy a magyarság összefogjon s egy emberként a Magyar Párt mellé álljon. — Dr. Udvari József ügyvéd ezután bejelenti, hogy a megyében legelsőként megalakult Szilágyosmlyón Szentpétery Elemér elnöke alatt a Magyar Párt ifjúsági csoportja. A bejelentést a közgyűlés lelkesen megéljelezte. Br. Bánffy János, a járási tagozat működésének ismertetése után Köblös Endre ref. lelkesítő szép szavakkal egymásrataltsággal összetartásra buzdította a szépszámban megjelent magyarságot. Elnök lett Lipcey Gyula, ügyvezetőelnök dr. Udvari József, al elnökök Köblös Endre, dr. Nagy Lajos, Kattrá Endre, Ajtai K. Pál, Brandt József, dr. Mártonfi István és Borsiczki Gyula, titkárok: Parkas József és Villstein Ferenc, ügyész dr. Ajtay Ferenc, míg a járási tagozat elnökévé báró Bánffy János lett megválasztva.

— Székelyhídi hírek. Tudósítónk jelenti: Ismeretes az a megrázó emlékirat, amelyet az erdélyi kisebbségi tanítók küldtek az illetékes tanügyi hatóságoknak, az újbóli nyelvviszaga ügyében. Annakidején úgy döntöttek, hogy július 15-ig várnak a válaszra és ha addig semmi nem érkezik, úgy Nagyváradon vagy Székelyhídon ismét gyűlés tartanak az ügyben. A július 15-ike veszedelmesen közeleg és még semmi hír, pedig a tani-

tók kétségbeesve várják a kedvező döntést. Nagyváradról 2 század csendőrr érkezett, mind altisztek, hogy itt a határszéli kis városban elméleti oktatás után gyakorlati kiképzésben is részesüljenek.

— Börönbe juttatta a községi bíró lószerszámja. Csikszeredából jelentik: Korodi Dénes csiksekefalvi községi bíró egyik reggel arra a kellemetlen meglepetésre ébredt, hogy vadonutaj lószerszámjait ismeretlen tettesek az éj folyamán ellopták. A csendőrség erőlyes nyomozást vezetett be s sikerült is letartóztatnia Kecskés György csiksekefalvai és Tomos Lajos csikszentgyörgyi egyéneket, akik a náluk megtalált bűnjelkek alapján be is ismerték a lopást. Mindkettőjüket a csikszeredai ügyészségre kísérték.

— 150.000 LEJ EGY FOGÉRT. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Dozocean Ioan elópataki gazdának megfájult a foga. Itt kezdődött az egész. Nem volt más, mit tenni, befogta a deréseket és busan bedöcögött Sepsiszentgyörgyre, hogy haszontalan fogától megszabaduljon. Dr. Vajna Mihály ismert fogorvost kereste fel, aki történetesen nem volt otthon. A fogfájós gazda azonban nem akart más rendelőbe menni, hanem kiadta a parancsot, vigyenek hozzá egy fogászt. Hamarosan elő is kerítettek egy fogtechnikust, aki megvizsgálva a rakoncátlan szájbutorzatot, megállapította, hogy a fog annyira rossz, hogy csak műtéli uton lehet tőle megszabadulni. Így került a gazda fájós fogával a brassói dr. Cămpianu-féle szanatóriumba, ahol végre sikerült a dolog, de csak nagy áldozatok árán, mert az arcán keresztül kellett kibenni a már „mégseged”-be átmert fogat. Az ügy azonban ezzel nem nyert befejezést. Dozocean gondolt egy nagyot s beperelte dr. Vajnat azon a címen, hogy az ő rendelőjében a fogtechnikus megerőltette a fogát s ezért kellett az arcát összevagni. Mindössze 150.000 lej megítélését követelte a bíróságtól. A törvényszék a napokban tárgyalta az ügyet s miután hosszasan tanácskozott a feladott „fogas kérdésen” végül is elutasította a gazdát keresetével. Dozocean hazafelé elgondolkozhatott azon, hogy még sem érdemes egy rossz foggal ennyit törődni, mert ime, az arca után a zsebe is operálásra került — ezuttal az ügyvédek részéről.

— A selmeci vëndiákok találkozója Kolozsváron. A „Selmeci Vén Diákok” az egyebütt végzett erdőmérnökök és bányamérnök kartársaikkal közösen Kolozsváron rendezik ezévi találkozójukat, augusztus 4-6-ika között. A résztvevők ocsó és jó élelmezéséről Puksa Endre erdőtanácsos gondoskodik, miertis ajánlatos a jelentkezőket címére mielőbb beküldeni (Inginer inspector silvic, Cluj, Str.

Leányának praktikus nevelését

a budapesti Buljovszky-utcai Dr. Förstner

leánynevelő intézet Gyakorlati Nőképzője

biztosítja. (Bentlakók, bejárók). Titkárnőképző. (egy éves nyilv. jogu). Ruha- és modelltervezés. Ruhavarrás és szabás. Idegennyelvű vizsgára előkészítés. Összes iskolai típusok eng. előkészítése. Tökéletes továbbképzés, zene, torna. Prospektust küld az igazgatóság Budapest, VI. Buljovszky-utca 10 szám. Telefon: 156-93.

Medgyesi innen-onnan...

A medgyesi magyarpárti tagozat a napokban igen érdekes intézőbizottsági ülést tartott. Nagy Sándor tagozati elnök erősen tiltakozott a hitleristák Brassóban elhangzott magyarellenes vádjai ellen. Erősen visszatámasztotta a medgyesi magyarság nevében az irredentizmus és a határon túlra való „kacsingatás” vádját. Tóth Lajos a nagyküllőmegyei tagozat elnöke viszont azt szögezte be beszámolójában, hogy a sokat emlegetett segésvári magyarpaktum, nem országos intézkedés, hanem csak a helyi körülmények születték. Ilyenformán akart ez a magyarpárti tagozat törvényben biztosított jogaihoz, az évről-évre elmaradt felekezeti és állami iskolai segélyeihez hozzá jutni.

Kajlik József a medgyesi munkásság nevében erősen szavakban vonja felelősségre a paktum létrehozóit azért, mert a tömeges kisebbségi vasutas és postamester-elbocsátások korszakában fegyverbarátságot kötöttek a kormánypárttal, majd a város munkásságának megfelelő helyek biztosítását kéri a városi tanácsban.

A medgyesi gyűlés három beszámolójára országszerte érdemes felfigyelni.

2

A hitlerizmus haldoklása óriási meglepetést keltett a medgyesi nemzetiszocialista érzelmi szászágban, amely méltán azt hihette, hogy a harmadik birodalom berkeiben, a legnagyobb rend és egyetértés uralkodik.

A német birodalom pillérjeinek recsegéséről érkező hírek azonban kellemetlen meglepetést keltettek a konzervatív és realisan gondolkodó higgadt szász vezetők körében, akik már eddig is aggódva intették a fiatalokat ennek a veszélyes utnak a követésétől.

Nincsen kizárva — állapítja meg egy helyi szász újság, hogy a német eseményeknek egyik reális eredménye éppen az erdélyi szász városokban fog megnyilvánulni.

A hitlerizmus mákonya következtében két táborra oszlot erdélyi szászok saját problémáinak megoldása tekintetében talán ismét egyesülni fog. És talán még ne lmesz késő...

3.

Medgyes sem kerülheti el sorsát...

Az erdélyi gáztámadások próbaelhárítási sorozatában a napokban ez az erdélyi város is sorra kerül...

Itt ugyan már régen megismerkedett a lakosság ezzel a veszéllyel.

A városban levő repülőiskola tanárai már évek óta szakszerű előadás-sorozatot tartanak a medgyesi gyárvállalatok vezetői és tisztviselői részére.

Medgyeseken tehát nem lesz újság a gáz...

Azonban azt mégis mindenki furcsának találja, hogy a próba-gáztámadás napját éppen a községi választások napjára jelölték ki.

Félő, hogy ezt a jelen formájában ártalmatlan hadi-eszköz választási trükknek fogják felhasználni egyesek és a szavazók nagyrészt a gáztámadással fogják visszariadni az urnáktól.

Ide tartozik az is, hogy a próba-gáztámadás alkalmával szükséges „hulla állásra” senki sem jelentkezett Medgyeseken. Az indoklás egyszerű: ebben a városban nincsen hullajelölt munkanélküli...

Kanaáni állapotok...

Hány ezer hullajelöltet szállítsunk, igen tisztelt városvezetés, máshonnan rak-tárakra, ab Medgyes?

4.

Néhány apróbb hír:

A kiskapusi ref. mükedvelők jólsike-rült előadásban mutatták be néhány nap-előtt az „Egy kis senki” c. darabot. Az együttesből a következő nevek emelkednek ki: Székely Irénke, Bakó László, Balázs Pál, Bojtor Lenke, Székely István.

Ugyancsak nagy erkölcsi és anyagi sikert aratott a medgyesi polgári kör és magyar kaszinó tehetséges mükedvelő-együttesének közös előadása, a Zerkovitz-féle „Hattyulovag”-operette.

A medgyesi sportéletben vezetőszeret vizs az M. 11. amely Halle üveggyári igazgató és Fodor Károly vezetésében már igen sok értékes eredményével jelentős helyezést nyert el a futballkerületben. A sikereken felbuzdulva, újabb szakosztályokat létesít a klubvezetőség.

Itt is paktum...

Medgyeseken a kormánypárttal együtt indul a választásokban a magyarság

A sokszor hangoztatott és sokat utánzott segésvári paktum, amely a községi választások zajtalan kimenetele érdekében a segésvári magyarság és a kormánypárt között kovácsolt fegyverbarátságot, követendő példaként szolgált Medgyeseken is, ahol a magyarság képviselői szintén paktumtárgyalásokat kezdtek a liberálisokkal.

Jelenleg ugyanis, mint ahogy arról a B. L. többször beszámolt, 800 évi szász városkormányzat után, meglepetésszerűen román ember, egy fiatal medgyesi ügyvéd került a medgyesi interimár-bizottság élére.

Dr. Coriolan Aslau ügyvéd az új idők közti bizottság elnöke, be is váltotta a hozzá fűzött reményeket. Fiatal, aktív és főleg humánus ember, aki előrelátóan közéleti választások alkalmával is mint állandó polgármester fog megmaradni a város élén.

A községi választásokat július 20-ikára tűzte ki dr. Stirbet Victor vármegyei prefektus, de csak a paktumtárgyalások befejezte után.

Eredetileg arról volt szó, hogy a medgyesi községi választásokon négy lista fogja a küzdelmet felvenni. A liberális-magyar listán kívül, külön lista letételét jelentették be a szászok, akik semmiféle kartell-tárgyalásba nem kezdtek, de külön listán ment volna a nemzeti-parasztpártiakon kívül, a többi román pártok

egyesült blokkja is, amelynek az élén Cruceanu Vasile volt helyettes polgármester áll.

Cruceanu, a román blokk listavezetője általános szimpátiának örvend a városban, különösen a város nagyszámú és szociáldemokrata érzelmeiket valló munkássága között is és ezért a magyarsággal egyesült liberálistárral, amely a szászok ostromától is félt, túl gyengének érezte magát. Hosszas tárgyalások után ezért a román blokkal, illetőleg annak képviselőivel is megegyezett.

A megegyezés szerint a román blokk öt tanácsosi állást és egy alpolgármesteri tisztséget kap a medgyesi városi tanácsban, amelybe a szász tanácsagokon kívül, előrelátóan két magyar tanácsos is bekerül a paktum szerint.

Az alpolgármesteri állások betöltésénél van azonban a medgyesi választási paktum különös „kutyája” eltemetve...

A fennálló törvények szerint az egyik alpolgármester a városban levő legnagyobb kisebbség képviselője kell legyen. Ez a hely Medgyeseken, ahol a szászok negyvenszázalékos arányban képviseltetik magukat, minden kétségen kívül a szászoknak, illetőleg annak képviselőjének jut.

Maradna tehát még egy alpolgármesteri állás, amelyre jelenleg két jelölt is van:

Az egyik jelölt Cruceanu Vasile volt alpolgármester, aki mögött hatalmas ro-

mán blokk áll, amely feltétlenül számít is erre a tisztségre, míg a másik jelölt Nagy Sándor, a medgyesi magyarpárti tagozat elnöke, aki viszont jelenleg az időközbi-bizottság alelnöke.

A két jelölt, illetőleg pártjaik között biztos harcra van kilátás. A magyarság kandidálásánál a paktumra, míg a román blokk szintén az előzetes megegyezésre és a hátuk mögött felsorakozó tömegekre hivatkoznak.

Medgyes közönsége pedig érdeklődéssel figyeli a párviadal kifejlődését...

Ugyanakkor a szászok körében is egyenletlenkedések dülnek a szász alpolgármester személyét illetően.

A konzervatív szászok, vagy ahogy őket a temperamentumosabb fiatalok nevezik: az „öregek” dr. Folbert Hans közszerepetben álló ügyvédet jelölik alpolgármesternek, míg a hitlerista érzelmeik jelöltje dr. Hans Hedrich volt képviselő, aki nemzetiszocialista érzelmeiről közismert.

A konzervatív szászok, nemkülönben a parasztság, azzal fenyegetőzik, hogy Hedrich jelölése esetén valamelyik román pártra adja le szavazatait, ami semmi esetre sem lenne vigasztaló a szászok mandátumaira nézve...

Medgyeseken áll a választási harc, amelynek kimenetelétől ugyan, nem sokban függ a polgárság sorsa...

A tragikus párviadal:

A medgyesi munkások fellázadtak a gépek ellen...

Furcsa harc zajlott le a napokban Medgyeseken.

A harcot az Ember vivta meg a Gép-pel, amely lassan-lassan fölöslegessé teszi az acélos emberi izmokat és könyörtelenül elveszi a mindennapi kenyeret az arra reászorultaktól.

A medgyesi munkásság, természeténél fogva, békés alaptermészetű. Munkáját türethetően fizetik a medgyesi gyárvállalatokban, egészséges rendezett lakásokban lakik, nincsen tehát különösebb oka a zuglódásra.

És ebben a munkaadók és munkások közötti békés egyetértésben nemrég furcsa disszonáns akkord vegyült bele.

Egy szép napon három magyar és egy olasz ur jelentkezett a medgyesi gyárvállalatoknál és ez az együttes különböző külföldi példákra hivatkozva, külföldi gyárak és rendszerek képviselőitől ujtásokat mutatott be a gyárvállalatok vezetőinek.

Az ujtások a munka „racionalizálás” célozták.

A vállalkozók ki akarták mutatni azt,

hogy különböző gépek bevezetésével az egyes gyárvállalatok majdnem teljes egészében nélkülözni képesek az emberi munkát és ilyenformán olcsóbban és gyorsabban dolgozhatnak.

A gyárvállalatok vezetői érdeklődéssel kezdték tanulmányozni az ujtásokat és mire a munkásság felébredt, egy-egy helyen már munkáselbocsátás is történt.

Ekkor ütközött meg az emberi erő a géppel.

A furcsa szerepet játszó ügynököknek kellett fizetni az érzéketlen, lompos gépekért, amelyeket képviseltek.

Drága fizetséget volt...

Az elkeseredett munkásság tetteles-ségre ragadtatta el magát és a gépiügynökök rövidesen eltávoztak a városból...

Most állítólag Nagyszebenben „dolgoznak”.

Félő, hogy munkájukat ott is érthető elkeseredés és annak következményei fogják kísérni.

Az emberi erő győzedelmes csatát vívott meg a gépekkel...

Jöjjön Medgyesre adóeltitkolást felfedezni!...

Pénzügyi ellenőrök hajtóvadászata a medgyesi vállalatok ellen

A Medgyesre vetődött idegen jó érzés és a jövőben vetett csekély hitének megerősödésével, veszi tudomásul, hogy ebben a kis erdélyi városban még van valamelyes élet.

A hivatalok egy munkanélkülről sem vezetnek nyilvántartást, a szabadfoglalkozásuk élete és elhelyezkedése megfelelő keretek között mozog, nemkülönben nem ad panasza okot, a medgyesi munkásság helyzete sem.

A medgyesi gyárvállalatok állandóan fejlődnek és a kis gyárváros, főleg a kisvárosi méreteket felülmúló gyáriparnak köszönheti életét.

Ezért meglepő és mélyen elszomorító az, hogy azok a felettes fórumok, amelyek ennek az áldásos helyzetnek további

fenntartását és kifejlését lennének hivatva előidézni, hasonló működés helyett, rendszeresen a legképtelenebb bürokratikus eszközökkel és csinált „törvényellenességek”-kel gyötrik a medgyesi vállalatokat.

Különös előszeretettel rendeznek Bukarestből a medgyesi vállalatokhoz kellemes kirándulásokat a pénzügyminisztérium kiküldött ellenőrei, akik az agyonadózott medgyesi vállalatoknál, „adóeltitkolásokat” akarnak felfedezni.

A magyarazata természetesen meg van ezeknek a „kiszállások”-nak, hiszen a „felfedező” inspektor busás százalékat vágna zsebre ezekből a bírságokból. Amelyek azonban végeredményben szappanbuborékként freccsennek szét.

Legutóbb egy bánáti pénzügyi inspektor kapott a pénzügyminisztériumtól különleges megbízatást arra, hogy a medgyesi gyárvállalatokat végiglátogassa. Az inspektor híven teljesítette a kötelességét, amikor azonban munkája vége felé közeledett, egy különös bukaresti távirat visszavonta megbízatását, amelyet ezuttal egy regáti illetőségű ellenőrnek adott.

Ez viszont nem restelte bevallani, hogy nem tartja elég megbízhatónak kartársai vizsgálatát és így újból végiglátogatta a medgyesi gyárat.

A második hajtóvadászat ugylátszik credménnyel végződött, mert annak befejezése és az inspektor távozása után, a hivatalos lapban egy hír jelent meg, arról vonatkozólag, hogy az egyik medgyesi gyárvállalatot adóeltitkolásért négyszáz-ezer lejre büntette meg a pénzügyminisztérium.

A hírben semmiféle megindoklás nincsen és a medgyesi gyárvállalat sem kapott még semmiféle magyarázatot a horribilis büntetést illetően.

A medgyesi vállalatok pedig továbbra is aggodalommal várják a bukaresti vonatokat, amelyek ilyen kellemes „kiránduló” bukaresti vendégeket hoznak.

A detronizált cigány-király...

Ugylátszik, senkisé megkerülheti el sorsát...

Csak nemrég zajlott le Medgyeseken az ország összes cigányainak alakuló közgyűlése, amelyről annakidején beszámoltunk.

A büszke cigány-faj koronázatlan fejedelemévé, vajdájává ezuttal egy bukaresti cigány-eredetű újságíró, Lazaricát választották meg.

Nagy és gazdag külsőségekkel egybekötött ünnepség volt. Amely azonban csak pünkösdi királysággá nőtte ki magát.

Az országos cigány-fejedelmet, alig két hónappal megválasztása után „detronizálták”.

Az új cigány-fejedelm ezuttal egy keskedő, aki már át is vette hiveinek vezetését.

És a detronizálás oka? Itt is, mint anynyi esetben, a fajelmélet...

Lazarica királyról kiderült, hogy nem egészen cigány. A cigány-véren kívül polgári vér is folyik ereiben...

Az árja-elmélet iskolát teremtet.

Ime megszületett a cigány-elmélet, melynek első áldozata Lazarica román cigánykirály, aki most kénytelen egy jóvelmezőbb foglalkozásiág után nézni.

Junius 30. és a Harmadik Biro- dalom sajtója

Amilyen unalommal és érdektelenséggel forgatta azelőtt az újságolvasó a német hivatalos és hivatalosított napilapokat, ugyanolyan érdeklődéssel nézegetheti most azoknak a június harmadikának után megjelent példányait. Ezekben a lapszámokban természetesen azok a cikkek a legérdekesebbek, amelyek Németország lakossága előtt azt igyekeznek bizonyítani, hogy a külföld, illetve a világ sajtója — mint a külföld népeinek véleményképviselője — miként hajlja meg zászlóját Hitler „történelemben párhuzam viselkedése előtt”, amellyel „a német forradalmat mentette meg”.

Göbbels propaganda irodájának sajtókukacai mindenesetre értenek hozzá, hogy a föld alól is előteremtsek azokat a reakciós fasiszta külföldi sajtótermékeket, amelyek tapsolnak Hitlernek, vagy a legrosszabb esetben diszkrétan közömbösek a 240 árja, sőt német friss hullájával szemben. Az ellenőrizhetetlen francia, angol, lengyel szemelvények között, mindegyik a budapesti *Új Nemzedék*-ből vett szemelvény, szolgálat élénk demonstrációs anyagot a *Völkischer Beobachter*-nek. Ezek a Hitler nagyságát, erélyét és történelemmentő istentőlküldöttségét hozsánázó sorok lepipálnak mindent. Milyen messze elmaradnak most Goga és Cuza lapjai emögött a pesti hazafias lap mögött, a Hitlerrel szembeni hódolatban.

Amiről a *Völkischer Beobachter* nem számol be, az ismeretes. De Kérilisnek, az *Echo de Paris*-ban írott cikke, a *Times*-nek július harmadikán keltezett cikke az államfenntartás középkeleti módszereiről, az amerikai sajtó vélemény már beszélgöndtette a világot és segített szemeket felnyitni ott, ahol azok még hálgyosok voltak a nemzeti-szocializmus iránti rokonszenvül.

Az első napok izgalmaának csillapultával Hitler, mint a bűvész, aki a hamvai-ból feltámasztott galambot ereszt el a közönség orra előtt, elszabadítja megmaradt nagy madarait, hogy azok kellő énekkel mondjanak dicsőséget az ő nagyságáról.

Eleget is igyekeztek ők tenni. Dr. Göbbels július másodikán a *Hamburger Fremdenblatt*-ban, Hermann Göring a *Völkischer Beobachter*-ben, ugyanitt Alfred Rosenberg is, „az összeesküvők sötét fészkeről” és a Németországot kományzó „erős ökölről és acél akaratról” írnak penetráns, dicsőítő cikkeket, melyekben egyetlen vezérmotívum ismerhető fel: helyrebillenteni a Führer kétségtelenül megcsappat népszerűségét. Még szólnak a frázisok, még egy pereig szédíteni kell az el nem bocsátott rohamosztagosokat, ki kell töltetni az időt a bertalanéjszaka és az üzletkötés ama pilanata között, a mikor Hitlerék szörűstől börtöstől eladhatják azokat is, akiket még ez a vérfürdő sem tántorított el hitüktől s a Hitler-től, akiről Hess rádiósorozatában azt mondja, hogy „senki sem örködött éberebben a forradalom felett, mint ő”.

Nem csekély számú halott halálhírének hivatalos cáfolata közben mulatságos, hogy mint igyekezik a náci sajtó lopva ellensúlyozni azokat a való híreket, amelyek az országba való beszivárgásukkal nem jelenthetnek propaganda anyagot a Führer Istenített személyének. Az események folyamán ugyanis Hitler Fritsch tábornok brutális ultimátuma értelmében a birodalmi véderő foglya volt. A cáfolat és az elterelés egyszerűen úgy történik, hogy „cáfolják” azt a külföldön keringő hírt, mely szerint Fritschet Hitler letartóztatta és kivégeztette volna.

Röhm borzalmas haláláról négy sor számol be. „Az egykori vezérkari főnöknek, Röhmnek, alkalom adatott, hogy nemzetáruló cselekedetének következményeit levonja. Ezt nem tette meg tehát le-lőték”. L. Schwarzschild, a *Tage Buch* szerkesztője erre fejét csóválja és ezt mondja: „nem furcsa-e az, hogy a forradalom vezére, Röhm a legfontosabb órákban ágyban fekszik az idillikus Tegernitz mellett, fejére huzva paplanját és alszik, palladinusa pedig ugyanakkor kéjűkkel szórakozik?”

Mindketten részt vettek valaha a müncheni puccsban, tehát tudják, hogy milyen balul sült el egy ilyen forrada-

Péntekre összehívták a német birodalmi gyűlést

Hitler elutazásának időpontját titokban tartják — A kormány burgonyajegyeket készül kibocsátani — 2 és fél millióról 750 ezerre szállították le a rohamcsapatok létszámát

Berlin, július 11.

A rohamosztagok átszervezésének munkálatai még mindig nem értek véget.

Eddig az S. A. csapatok 70 százalékát menesztették, vagyis a létszámot 2 és fél millióról 750 ezerre szállították le.

Az acélsisakosokat augusztus 1-ig szabadságolták, ez alatt az idő alatt tilos az egyenruhák viselése. Augusztus 1-től betiltották a jelvények viselését is.

A politikai helyzet tisztulásával a gazdasági bajok léptek előtérbe. A munkanélküliség fenyegetően nő, gabonane-műekben és burgonyában nagy a hiány.

Ellenőrizhetetlen hírek szerint a kor-

mány burgonyajegyeket készül kibocsátani.

A burgonya vámját 5-ről 2 márkára szállították le, ugyanakkor fölemelték a különböző országok részére megállapított behozatali kontingenst.

A Daily Express jelentése szerint a kivégzések még mindig tartanak.

Hitler elutazásának időpontját titokban tartják és előreláthatólag nem is hozzák a nagyközönség tudomására.

Legutolsó jelentésünk szerint a birodalmi gyűlést

péntekre, este 8 órára összehívták.

A napirend egyetlen pontja a kormánynyilatkozat felolvasása lesz.

Országos jelleget öltöttek a munkászavargások Hollandiában

Amszterdam, július 11

A katonai csapatok bevonása után, ma a hajnali órákban a város Jordán-negyedében ismét véres zavargások törtek ki.

A kommunista munkásság barrikádokat épített, ugyanakkor a város északi negyedeiben

is utcai torlaszokat emeltek.

A lázongó tömeg két rendőrtisztet súlyosan megsebesített.

Az amszterdami zavargásokkal egyidőben Rotterdam, Utrecht Enchelede és Arnheim városokban fellángoltak a levertnek hitt utcai mozgalmak.

Szatmár kereskedői újra felemelték kétségbeesett tiltakozó szavukat

Szatmár, július 11

Tegnap gyűlésre jöttek össze Szatmár-megyé kereskedői. A gyűlésnek eredeti célja az volt, hogy a Kereskedelmi Társulat és a Sfatul Negustoresc között kimondják az összeolvadást. A gyűlésből azonban egészen más valami kerekedett ki. Felfakadtak a kereskedői sebek, tölt a panaszáradat a reménytelen ajkakra és harsogott a tiltakozás, egy osztálynak, egy megnyomorított, mesterségesen elzüllesztett osztálynak a tiltakozása.

Nem engedjük megölni magunkat! Él-ni akarunk!

Ennek a nagy és éles tiltakozásnak, a mely bizonyára túlhangzik Szatmáron, dr. Fried János, a nagyváradi kereskedelmi csarnok titkára adott hangot. Vázolta azt a kétségbeesett helyzetet, amelybe a kereskedők a kormány kereskedelem-ellenes politikája miatt kerültek. Izzó keserűséggel valóságos keresztes-háborút hirdettek a kereskedők ez ellen a politika ellen és a szellem ellen, amely elfogultságában odáig megy, hogy

iskolai tankönyvekben hirdeti, hogy a kereskedő osztály nem produktív elem az országnak.

Leszögezték a szatmári kereskedők ezzel az igazságtalan megállapítással szemben, hogy az ország jövője a kereskedelmi sorstól függ. Kikelték az ellen a kiáltó igazságtalanság ellen, hogy egyes termelési ágak minden kedvezményt élveznek a kormányhatalomtól, ugyanakkor a kereskedőknek olyan fukar kezekkel mérnek, mint a mostohaanyja annak a gyermeknek, akit gyűlöl.

Összeroskadunk a súlyos adóterhek alatt,

hangzott az örök és végeszakadatlan panasz. A kincstár nemlétező üzleti jövedelmek után is kiveti az adót. Fizetni kell, mert ha a kereskedő nem fizet, másnap már ott van a repülőbizottság, vagy az adóvégrehajtó és viszi az árut és viszi a boltot.

Az állam minden kereskedő üzletébe csendes társnak iratkozott be — állapította meg az egyik szónok és a többszáz elkeseredett kereskedő úgy tapsolt hoz-

lom. De ők alszanak. És várják a hajnali sürgöny érkezését. „Puccs sikerült, Heil Roehm!” Ehelyett azonban a kivégző különítmény érkezett meg.

Rosenberg azt mondja vezércikkében, hogy 1933 január 30, a kommunistáktól való szabadulást jelentette, 1934 június 30 pedig az állam rothadt elemeitől és a „reakciótól” való megszabadulás napja. Ez így tagadhatatlan. Mert ugyanugy, aho-

zá mintha a szónok valami nagyon lelkesítő, nagyon szépét mondott volna. Az elkeseredés tapsa volt ez, a tiltakozás tapsa.

Sorra, mint egy modern filmhíradó szalagján az események, úgy peregtek a panaszok.

Az ugynevezett patenta fixa nevű adó sérelmek égbekiáltók. Évről-évre, hónap-ról-hónapra kimutathatólag rosszabbak az üzleti viszonyok. Az üzlet sehogy sem megy, a vásárlók elmaradtak, de ez az adó nem emelkedő tendenciát mutat. Hiteles és elfogadható statisztikai adatokkal mutatták ki, hogy míg egy mezőgazdának átlagban az évi fejadója 578 lej, addig egy kereskedő átlagos fejadója évente 5175 lej tesz ki.

Negyvenhárom állam községi adópolitikáját ismertették ezután. Negyvenhárom állam között Románia az egyetlen állam, amelynek községi háztartásában hajmeresztő igazságtalansággal vetik ki az értéktaxákat és üzletbéréket.

Dühöngtek és zúgtak a panaszok a szatmári kereskedők nagygyűlésén. Felfakadt sebek, amelyek orvoslásra várnak. Panaszútik, amelyek várják a jótékony cnyhe, adóorvoslás-estét. Nincs olyan hónap, hogy Románia valamelyik városában hangot ne adnának a panaszoknak és el ne kiáltanak sérelmeiket.

Mindig hasztalanul.

Meddig még? — kérdezte kétségbeesetten a szatmári közgyűlésen kétszáz torok.

Meddig még?

(b. I.)

Felrobbantotta önmagát és családját

Hamburg, július 11.

A Hamburghoz közel eső Volksdorf kisvárosban Gärtner Adolf háztulajdonos, az egyik éjszaka megnyitotta a gázcsoport, majd gyújtóval lángra robbantotta a kiömlő gázt. A gáz irtózatos robbanása megölte Gärtner és megfojtotta annak alvó feleségét és kis gyermekét is. A rettenetes tett oka eddig ismeretlen.

gyan a Reichstagot gyújtották fel Hitlerék ama január harmincadikán, a kommunisták kiirtása céljából, ugyanugy koholták most a 240 áldozatot számoló forradalmat, hogy rohamcsapatoktól, amelyek győzelemre vitték őket, a külpolitikai követeléseknek és a Harmadik Birodalom gazdasági csődjének megfelelően megszabaduljanak.

Filotti kapta meg Ciantu helyét

Bukarest, július 11.

A B. L. tegnapi számában megírtuk, hogy a moszkvai román követségre Ciantu ankarai követet neveztek ki. Ciantu helyének betöltése fölött is döntöttek már. Helyét Filotti meghatalmazott miniszter, külügyi sajtófőnök foglalja el, mint az új ankarai román követ.

Súlyos beteg Macsek, az elítélt horvát paraszvezér

Zágráb, július 11.

Macsek Vlaskét, a volt horvát parasztpárt vezérét, aki már több mint egy éve a mitrovicai fogházban töltötte büntetését, vese- és gyomorbajára való tekintettel, ideiglenesen szabadlábra helyezték. Macseket, akinek az állapota aggodalomra ad okot, a zágrábi klinikán kezelik.

Erős közelharc után elfoglalták Katz Mózes gyilkosait

Piatra Neamț, július 11.

A piatra-neamți rendőrségnek sikerült bekerítenie azt a három banditát, aki májusban Katz Mózes megölte. A rendőrség a csendőrséggel karöltve nyomozott a banditák után, amíg Enechești községben körülkerítették őket. A menekülő banditák és csendőrök között lövöldözésre került a sor. A csendőröknek formális közelharc után sikerült kő banditát Joan Savat és Dávid Popát épségben elfogni, míg Balán Stéfán halálosan megsebesítették. A foglyokat beszállították Piatra Neamțba.

Két gyilkosság Marosmegyében

Marosvásárhely, július 11.

Marosmegyéből két borzalmas gyilkosság hírért kapjuk. Székelyfalva községben János György gazdálkodó ittas állapotban dülöngélt a község utcáin. A vele szembe jövő Veres Márton kötekedni kezdett vele részegsége miatt, mire János György előrántotta kését és leszurta Veres Márton, aki ott helyben kiszenvedett. Disznajó községben Gáspár Bálint gazdálkodó összeveszett Demeter Ferenc 75 éves öregemberrel és a veszekedés hevében mellbeszurta. Demeter Ferenc helyében meghalt. Mindkét gyilkost őrizetbe vették a csendőrség.

A törvényszék felmentette az „irredenta” jelvényeket viselő nyárádszeredai református dalárdistákat

Marosvásárhely, július 11.

Emlékeztet még a B. L. olvasói előtt a nyárádszeredai református dalárda májusi irredenta pöre, melyben a dalárda 43 tagját azért ítélték el fejenkénti 2000 lej pénzbüntetésre, vagy átváltoztatható 40 napi elzárásra, mert a dalárda néhány tagja a május tizediki ünnepségeken, ahol a dalárda énekelt, az egyesületi jelvényt viselte, amelyet az éber hatóságok irredentának nyilvánítottak. Az ítéletet természetesen megfellebbezték az elítéltek akiket a marosvásárhelyi törvényszék, miután bebizonyult, hogy a jelvények nem sem kifogásolható, a mai tárgyaláson felmentett. Az ítélet jogerős.

LEGUJABB

A LEGFŐBB GAZDASÁGI BIZOTTSÁG határozata, hogy az angliai behozatalt 50 százalékkal leszállítja, nem találkoztott a kormány többi tagjainak osztatlan helyeslésével. Az ellentéteket most úgy hidalták át, hogy a behozatalt — Angliát is beleértve — általánosan 20 százalékkal csökkentik, ugyanakkor fokozni fogják minden téren a kivételt, hogy a kereskedelmi mérleg egyensúlyát helyreállítsák.

LÁNGOKBAN ALL A FREIBURGI EGYETEM

Freiburgban, a híres freiburgi egyetem padlása kigyulladt. A tűz rohamosan terjedt és csakhamar beleharapott az egyetemi épület kupolájába, amely rövid lángolás után beszakadt. A lezuhanó kupola betört az aula menyezetébe, úgyhogy a tűz már az egyetemi épület belsejében terjed. A tűzoltóság a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozik, de eredménytelenül. Az egyetem még Freiburgban tartózkodó hallgatói kétségbeesetten fáradoznak az egyetem világhírű könyvtárának és festményeinek megmentéséért.

K Ö Z G A Z D A S Á G

KONVERZIÓS TANÁCSADÓ

A rovatba tartozó megkereséseket
kérjük közvetlenül dr. Tanódy Endre
Bukarest, Str. Nifon 25 címre
küldeni

„Rendes előfizető.” A falusi parasztságnak tulajdonosa akkor élvez konverziót, ha a malom az 1934. évi április elsején kihirdetett forgalmiadótörvény 9 szakaszának megfelel.

Tekintet nélkül a konverzióra, a létrejött eladási ügyletet a vevő hozzájárulása nélkül hatálytalanítani nem lehet, annál kevésbé, mert, mint írja, a tartozásba való elszámolás után Ön még készpénzt is vett fel a vevőtől.

Ugyancsak nem függ össze a konverziós törvénnyel az a további kérdés, hogy ingatlan eladása meg van-e engedve, ha az eladás után egyes hitelezők kielégítetlenül maradnak. A Btk. 386 szakasza ezt csalásnak minősíti, de a hitelező ezen a címen csak akkor emelhet panaszt, ha végrehajtást kísérelt meg és az eredménytelen maradt. A konverziós hitelezőnek nincsen joga végrehajtáshoz és így, ha a részleteket rendesen kapják, panaszt nem emelhet.

E. A. Purcăreni. Ad 1. Ha 56.000 lejes adósságának földbirtoka nincs, úgy konverzióban nem részesül, ellenben apja és anyja, mint földművesek, a törvény alá esnek és a törvény 4 szakasza szerinti adósságleszállításban részesülnek.

Ad 2—3 kérdéseiben említett adóssai, ha Bukarestben laknak és földadólapjuk nem teszi ki összes adózott jövedelmük 30 százalékát, nem esnek konverzió alá. Ön azonban valószínűleg téved abban, hogy ezeknek földjövödelme nem teszi ki jövedelmük 30 százalékát, miután, mint írja, cselédek és fuvarosok. Ezeknek vagy nincsen adóköteles jövedelmük a földjövödelmen kívül, ha pedig volna is, abból 80.000 lej levonásba jön. Nem valószínű tehát, hogy ezen levonás után el is éri a 30 százalékot.

Adóssai nem esnek el a konverziótól azért, mert 1932-ben Önnek blanco váltót adtak, miután joguk van igazolni, hogy ez az eredeti tartozása fedezetére vagy érvényesítésére szolgál.

Ha az adóssok kisbirtokosok, nem fontos, hogy Ön, vagy ők, éltek-e bejelentéssel, azt pedig éppen nem ok a konverzió elvesztésére, ha Önt nem értesítették.

„Gyulafehérvári.” A hozomány visszatérítésére nincs az általános jogszabályokban határidő, ezt a bíróság állapítja meg.

A hozományvisszatérítési kötelezettség akkor is konverzió alá esik, ha az erre kötelezett férj kereskedő, szükséges azonban, hogy ingatlan legyen. Ha földadó alá esik az ingatlan és egyéb feltételeknek is megfelel, úgy mezőgazdasági adós lesz, vagy ha városi ingatlan van és a városi konverzió feltételeinek felel meg, akkor az utóbbi alapon élvezhet konverziót.

„Gépvásár.” A konverziós törvény szerint az 1933-ban történt megállapodás érvényes és így, ha akkor dollártartozását 167-es alapon lejjé változtatta át, úgy ez Önre kötelező a konverziós törvény alapján. Nyilvánvaló azonban, hogy a hitelezője, ha miniszteri rendeletre hivatkozott, Önt megcsalta, mert ilyen rendelet nem volt és az akkor érvényben lévő törvény csak azokra a tartozásokra mondotta ki az akkori árfolyamon való átszámítást, amely követelések konverzió alá estek. Amint írja, Ön ebben az egyességben a törvénytől eltérő megállapodást is kötött, ami azt jelenti, hogy ugyanakkor tartozását ki is vette a konverzió alól. Az eredmény az lett, hogy Ön elvállalta a konverziós törvény terhes rendelkezését, de ugyanakkor előnyeirel lemondott.

Mindezekből a bíróság megfogja a fondorlatot állapítani, ha Ön hitelezője ellen csalásért feljelentést tesz. Evégből azonban ügyvédhez kell fordulnia.

„Belföldi.” A Magyar Ált. Hitelbanknál lévő tartozások konverzió alá esnek, miután az országban fiókjai vannak.

„N. B. A. I.” Ha a bank ellen foglalása van, úgy árverést is kérhet és az eljárás során fog kiderülni, hogy a bank kért-e egyességi eljárást, vagy fog-e kérni.

Adóssai, ha konverzió alá esnek, természetesen nem tartoznak fizetni, de nem valószínű, hogy minden adósa konverzióra jogosult. Mint leveléből látom, Ön teljesen tájékozatlan és így csak ügyvéd segítségével védheti meg jogait. Amit eddigi ügyvédje Önön árveréssel behajtott, azt Ön már nem követelheti vissza.

M. S. Heanda. Ön konverzióra jogosult és a bank csak erőszakoskodik, ha perrel fenyegeti, azon az alapon, hogy bejelentéssel nem élt. Ilyen bejelentésre a 20 holdon alóli mezőgazda csak akkor köteles, ha városban fekvő háza van és ez az Ön esetében nem forog fenn. Ha a bank mégis pereli, úgy ügyvédet kell fogad-

Nagyjelentőségű határozatokat hozott a kormány gazdasági bizottsága:

Felmondják az Ausztriával kötött kompenzációs egyezményt, 50 százalékkal csökkentik az angliai behozatalt

A kávé és a cukor monopolicikkek lesznek?

Bukarest, július 11
A kormány kebelében működő legfőbb gazdasági bizottság a Banca Natională-ban ülést tartott, mely alkalommal elhatározta, hogy felmondják az Ausztriával kötött kompenzációs egyezményt, tekintettel arra, hogy az utóbbi időben az Ausztriával lebonyolított árucserfor-

galomban nagy nehézségek merültek fel. A bizottság elvben hozzájárult az ipar és kereskedelmi miniszter javaslatához, mely szerint az Angliából származó árucikkek behozatalt 50 százalékkal csökkentik, mert a két ország közötti forgalom mérlege jelenleg nagy deficitet mutat.

Vezető gazdasági körökben arról is beszélnek, hogy a kormány a nemrég meg-

szavazott felhatalmazási törvény alapján elrendeli a kávé és cukor egyedárusítását, mely cikkek a rendelet kibocsátásakor monopoljelleget kapnak.

A legfőbb kontingentálási bizottság ma délután ülést tart, amikor megállapítják a július 1-től szeptember 30-ig tartó negyedév munkaprogramját.

A rendelet enyhe, de a végrehajtás szigorú

Rendelet arról, hogy milyen tárgyak nem foglalhatók le adóttartozás fejében

A végrehajtó-közégek tulbuzgalomból megszegik a pénzügyminisztérium utasítását

Brassó, július 10.

Erdély minden részéből érkeznek jelentések, hogy az adóhivatalok hihetetlenül ráfeküdtek az adóbehajtásra. Nem csak a folyó évi és múltévi adókat hajtják be minden eszközzel, hanem azokat is, amik az elmúlt évekből maradtak vissza, amikor is tudvalevőleg nem éppen a tényleges jövedelmek alapján vetették ki az adókat és éppen azért a jobb viszonyok dacára sem tudták az adózók fizetni.

Az adóbehajtások szigora egyes helyeken oda fajult, hogy az adóvégrehajtók kiméletlensége nem ismer határt. Nemcsak a megengedett határok között foglalnak és árvereznek, de túllépik a törvényes kereteket is. A műhelyekből elviszik a szerszámokat, a lakásokból a legszükségesebb felszereléseket és ha a végrehajtást szenvedő nincsen tisztában azzal, hogy mit enged meg a törvény, az „ijesztésül” tör-

vényszerűen lefoglalt és elvitt ingóságokat nem is kapja vissza.

Nem lehet tudni, hogy ez az újabb roham az adófizetők ellen, kinek a rendeletére történik — egyáltalán rendeletre történik-e és nem-e az adóhivatalok tulbuzgalomból, mert a pénzügyminisztérium a napokban adta csak ki az adóbehajtási törvény új végrehajtási utasítását, amely az adófizetők szempontjából általában kedvezőnek mondható.

A végrehajtási utasítás ugyanis feltételezi, hogy vannak jóhiszemű adófizetők is, akik eleget akarnak tenni az állammal szembeni kötelezettségüknek és enyhíteni igyekeznek az előző utasítások szigorán. Az új végrehajtási utasítás intézkedései közül kiemeljük azt, amelyik a foglalásokra vonatkozik, hogy a közönség, amely talán éppen ezzel van legkevésbé tisztában, védekezni tudjon a megengedett keretet túllépő és tulbuzgó adóhivatali eljárással szemben.

Mit szabad lefoglalni?

Az újabb intézkedés szerint lefoglalni csakis olyan tárgyakat lehet, amelyek értékeiből a kincstár kielégítheti magát. Szigorúan tilos olyan tárgyak lefoglalása, amelyek értéke jóval meghaladja a behajtásra kerülő összeget!

Általában a lefoglalt tárgyakat az adózó őrzésében kell hagyni és azokat csak rendkívüli esetben szabad elszállítani, vagy pedig olyan esetekben, amikor valamely városban vagy községben tömegesen, tehát szervezeten tagadják meg az adófizetést. A lefoglalt tárgyak különben is csak a pénzügyigazgatóság külön engedélyével szállíthatók el az adóalany lakásáról.

Lefoglalt tárgyakat elárverezni csak akkor lehet, ha a fizetési felszólítás kézbesítésétől eltelt 15 nap.

Az adóvégrehajtó a bezárt lakásba csak akkor hatolhat be foglalni, ha rendőri segédletet vesz igénybe és jegyzőkönyvet vesznek fel.

Ha az árverésen az adózó az elért árat

nia, mert különben jogaiból kiforgatják.

1878. sz. előfizető. A kölcsön felhasználása az Ön által kívánt módon nem igazolható, különösen a jelenlegi hitelezőjével szemben, aki Önnek csak 1932-ben lett hitelezője és tekintet nélkül arra, hogy a külföldi, vagy belföldi vele szemben Ön konverzióval nem élhet.

Kereskedő omológált kényszerre a megújított konverziós törvény nem tartalmaz sem módosítást, sem újabb kedvezményeket. Ezek

tulalacsonynak találja, az adóvégrehajtó nem ítélteti oda az árverésre került tárgyat. Az árverést másodszor is meg kell ismételni és csak harmadszor adható el a tárgy bármilyen áron!

Az utasítás felsorolja, hogy milyen tárgyak nem foglalhatók le és mentesülnek az árverés alól:

1. Háztartási tárgyak: ágyak, ágynemű, ruhák, háztartási felszerelési cikkek, amelyek nélkülözhetetlenek az adózó családjának. Háztartási tárgyak alatt értendő minden családtag számára egy egy, egy szék, aztán asztal, szekrény, fűtőkályha és evőeszközök.

2. Két ígás állat, egy tejelő tehén, négy kecske, hat juh és mindezek részére két hónapi takarmány. Nem foglalhatók le a vetőmagok sem.

3. Szekér, vízhordó, ekék és más gazdasági szerszámok és szállító eszközök.

4. A szabadfoglalkozásuaknál a könyvek.

5. Iparosoknál gépek, szerszámok és fel-

a külön kedvezmények csak pénzintézetkerek vonatkoznak és ezeknek is kériük kell ezt a kedvezményt.

Ha künnlövőségei megfelelő százalékban konverzió alá esnek, akkor Ön a törvény 50. szakasza szerint speciális egyezséget kérheti. Erre vonatkozólag szíveskedjék a törvényt és magyarázatot elolvasni, mert nem vállalkozhatunk arra, hogy egész törvényt szakaszokat és intézményeket részletesen ismertetünk.

szerezések, amelyek a foglalkozás gyakorlására szolgálnak. Mindezek 15 ezer lej értékéig, az adós szabad választása szerint.

6. Katonai felszerelés. Nyugdíjak, köztisztviselők és magántisztviselők fizetésének csak egyharmada foglalható le.

Közöltük az utasítást, amelyet az összes pénzügyigazgatóságok és adóhivatalok megkaptak, mert a végrehajtók közül egyesek tulbuzgalomban lefoglaltak olyan tárgyakat is, amiket a rendelet nem enged meg.

Kielégítőnek ígérkezik a tengeritermés

Bukarest, július 11

Sasu földművelésügyi miniszter fontos kijelentéseket tett az újságíróknak a várható tengeritermésről:

— A beérkezett jelentések szerint az idén háromszázezer vagonra becsülhető a tengeritermés ami közepes ugyan, de a kedvezőtlen körülményeket tekintve, mégis kielégítő — mondotta a miniszter.

Áru- és pénzpiac

BELFÖLDI PIACON

a tengeri irányzat export hiányában tovább is lanya. A jó minőségű kukorica ára vagononként 3—4000 lejjel esett. Jálomita megyében, Bazargiciban és a Bányában állomásokon 23—24.000 ezer lejjel történtek üzletkötések.

CSIKAGÓ

Nyitás
Buza: július 89.62, szeptember 89.75, december 91.

Tengeri: július 50, szeptember 58.25, december 58.87.

Zab: júliusra nincs jegyzés. Szeptember 45. Decemberre nincs jegyzés.

Zárlat

Buza: majdnem tartott irányzat. Július 88.87—88.87, szeptember 89.50—89.62, december 90.50—90.75.

Tengeri: majdnem tartott irányzat. Július 57, szeptember 58.12, december 58.50.

Zab: majdnem tartott irányzat: július 42.62, szeptember 43.12, december 44.12.

Rozs: majdnem tartott irányzat: július 64.62, szeptember 65.25, december 67.50.

WINNIPEG

Nyitás
Buza: július 76.62, október 78.25, december 79.50.

Zárlat

Buza: majdnem tartott irányzat: július 76.50, október 78, december 79.12.

Árpa: július 43.87, október 44.62, december 45.57.

LIVERPOOL

Zárlat

Buza: nyugodt irányzat. Július 4.0, október 4.11.75, december 5.01.87, március 5.03.87.

A MEGÉLHETÉS

az Argus indexszámai szerint május június hónapokban az élelmiszerek terén 31, 32, illetve 30.99-szer volt drágább, mint 1916 augusztusában, ruházati cikkekben (június havában) 30.02-szer, általában 29.99-szer 1916 augusztus havában viszonyítva és május 30.10 indexszámaival szemben.

SZILÁGYSOMLYÓI ESTÉK...

A számüzött főpap vitája a szőlőhegyen, Ghibu Onisifor professzorral

Ghibu Szilágysomlyón is elvégezte munkáját: az államra irták a régi és az új gimnázium tulajdonjogát — Kik építették a kolozsvári minorita-rendházat? „Miska bácsi”, aki napközben bort fejt, este pedig reverendát ölt magára

Szilágysomlyó, július 11.

A buklikák halhatatlan sorai zsongának fel emlékezetemben, amint fölfelé kapaszkodom a szőlőhegyen. Lenn a kis város álmosan és hangtalanul készül az éjszakai pihenésre. A távoli hegyek elé lila függönyöket vontak s az erdők fölött fehér ködfoszlányokat lobogtatnak, mint óriási zsebkendőrongyokat, a bucsuzó, napsütéses idők. Fönt a hegyen halk esti szél bujkál a jó termést ígérő, zöldelő venyige között. Nem falernumi bor az, ami itt terem, de el tudja ütni a gondokat s a pohár, amit megaranyoznak az alábukó nap vérvörös sugarai, kis öröme és nagy megnyugvás hangulatát képes idevarázsolni a hegy oldalába épített zsindeyes ház környékére, ahol „Miska bácsi” impériuma van.

Benn a házban már lámpagyújtásra készülnek. Még egy utolsó kapaszkodó s ott állunk az udvaron, ahol a körtefák alatt kecskelábu asztalok sorakoznak és várják a vendégeket, akik, ma hetivásár lévén,

ugylátszik, talán el is fognak maradni.

Lenn a völgyben hosszú, elnyújtott síkoltás hasít a csöndbe: most indul el az esti vonat. A hang ide-oda verődik a hegyek között, aztán elhal és ismét csend lesz, csak a pincéből hallszik ki némi zaj: ugylátszik, bort fejnek.

Ide költözött ki a szőlőhegyek közé Miska bácsi, teljes nevén: Kőhalmi Mihály főtisztelendő ur, a szilágysomlyói Minorita-rendház volt főnöke, a római katolikus gimnázium igazgatója, a kiváló egyházi történész, akit a háború utáni változások megfosztottak állásától s most kocsmát nyitott, ahol ma Szilágysomlyón a legjobb bort s a legjobb társaságot lehet megtalálni.

Éppen a hordók között foglalatostokodik, amikor benyitunk hozzá. Kopott szürke kabát van rajta, munkában elnyúlt fekete nadrág s csak a magas, csukott mellény árulja el a papot és kellemesen csengő, barátságos hangja, amivel beljebb tessékeli váratlan vendégeit.

Megszűnik a rend

Az asztalra bor kerül s a főtisztelendő ur, a város Miska bácsija, a petróleumlámpa enyhe világánál, az udvarias, kérdezősködő szavak után azokról a nagy változásokról beszél, melyek az ősrégi templom mellől ide a hegy tetejére kergettek őt, az iskola katedrától a kocsmaszalhoz, melyek fölött úgy el lehet elmélni a régmúlt időkről, a sors szeszélyes forgandóságáról...

Hatvanba hajló öreg ur Miska bácsi, de ötvennek is alig néz ki. Hatalmas, izmos vállai még ma is nagy terheket tudnak vállalni. A poharak megeredőinek, ha öklével az asztalra csap, kemény faragású arca pedig csak úgy sugározza a letörhetetlen energiát s szeme mosolyog, ha hom-

lokát be is árnyékolja a gondok borongása, amit ez a nagy csend, a hegyek örök életéből áradó megnyugvás sem tudott elűzni onnan.

— A rend megszűnt — mondja — és kinéz a sötétbe, hogy ne lássam elhomályosodó szemét — már csak én vagyok itten, aki a magam kis gazdaságából élek, ebből a pár szőlőtőkéből, amit egy hosszú élet munkájával, nagy lemondással és takarékosággal szereztem.

— Volt körülbelül hetven hold földünk, azt az akkori rendfőnök eladta, mert félt a kisajátítástól. Az agrárreform azonban a mi birtokunkban hagyta a vagyon, amit akkor már sajnos, nem lehetett visszavásárolni.

Elvész az iskola is

— Azután, jött a másik megpróbáltatás. Az állam elvette a szilágysomlyói modern katolikus gimnáziumot, mely a rend tulajdona volt.

Pedig ehhez az intézkedéshez az államnak mindössze annyi köze volt, hogy a régi iskolaépület átépítése alkalmával a budapesti jelzálog hitelintézet útján 350 ezer korona kölcsönt folyósított, amit a rend a gimnázium átvételéig rendszeresen törlesztett.

Még a Consilium Dirigent idejében történt az iskola átvétele. Rendünk a bírósághoz fordult jogorvoslás végett s a pört a zilahi törvényszék és a nagyváradi tábla előtt meg is nyerte. Az ügy most a Semmitörvényszékénél van s úgy hallom, hogy a közoktatásiügyi minisztérium meg sem várva a legfőbb bírói fórum

döntését, a régi rendeletre hivatkozva, a telekkönyvi hatóságoktól kérte a főgimnázium tulajdonjogának az állam részére való átirását.

— Engem, szintén szólva, az sem lepne meg, ha ez a hír igaznak bizonyulna.

Manapság általában semmin sem szabad meglepődni. Az eseményeket a filozófus nyugalomával kell nézni, ahogy én tekintek vissza manapság azokra az időkre, amikor egy hetilapba irt cikkek miatt kitétek az iskolából, melynek igazgatója voltam és egyben megfosztottak tanítási jogomtól is. Szomorú sorsunk fölött való följajdulás volt a cikk, a hatóságok azonban államellenes izgatást olvastak ki belőle s nekem távoznom kellett a régi munkahelyemről, ahová annyi emlék kötött s ahol még annyi feladat várt volna rám...

Egyházi vita a kolozsvári „kutató” professzorral

— Mondom: nem lepne meg a dolog, már csak azért sem, mivel néhány héttel ezelőtt itt járt Szilágysomlyón Ghibu Onisifor egyetemi tanár, a katolikus vagyionok újságokból jólismert „kutatója”. Engem is fölkeresett, kijött ide a szőlőhegyre, hogy velem a minorita-rend vagyoni helyzetéről eszmecsere folytasson. — Persze mindjárt tudtam, hogy mit akar.

Előzőleg a telekkönyvi hivatalban járt, ahol a rendve vonatkozó régi bejegyzéseket nézte át.

Néhány régi értesítőre volna szükségem — jegyezte meg Ghibu beszélgetésünk folyamán. Nem másért, de mindig hámulója voltam igazgató ur szép stílusának. Szeretném a régi jelentéseket ismét átolvasni...

— Sajnos, nem teljesíthetem a professzor ur kívánságát — válaszoltam. Nincs ugyan semmi titok ezekben az értesítőkben, de érthető okokból nem szívesen örököm, még emlékképpen sem, ezeket a dokumentumokat. Aztán helyem sincs, hol tartsam őket. Egy állásából kicseppent tanár azzal foglalkozzék, ami kenyeret hoz a hához...

Ghibu hirtelen más témára terelte a beszélgetést.

— Mondja, igazgató ur — kérdezte hirtelen — szívesen adták át a kolozsvári rendházat a görög katolikus hittestvéreknek?

— Nem én vagyok a legilletékesebb erre a kérdésre válaszolni. De ha megengedi professzor ur, én is fölteszek egy kér-

dést. Ön szívesen adná oda kabátját, ha valaki elkérné?

— Igen, miért ne, ez emberbaráti kötelességem lenne.

— Elhiszem, mert professzor urnak több kabátja van. Nekünk, szegény minoritáknak pedig csak egyetlen kabátunk volt...

— De hiszen a rendházat Mária Terézia építtette, — jegyezte meg mosolyogva Ghibu Onisifor.

— Valamennyire én is ismerem a minorita-rend történetét — válaszoltam, — de sehol nem találtam egyetlen följegyzést, ami azt bizonyítaná, hogy a rendházat Mária Terézia építtette volna. A minoriták kolozsvári rendházának építéséhez, szükséges pénzt és adományokat a kvestáló (kolduló) barátok hozták össze, akik keresztül-kasul járták az országot és pénz helyett élő jószágot is elfogadtak, bárányt, csirkét, malacot, amit pénzre tettek és így hosszú évekig tartó munkával sikerült megteremtienek az építkezés anyaglehetőségét.

— Mária Teréziának mindössze annyi köze van a kolozsvári rendházhoz, hogy 1770-ben, szeptember 19-én reggel, a mikor ledőlt a torony és Sándor rendfőnök Bécsbe ment, 500, majd később 700 forintot adományozott a ház és a torony restaurálására.

Ez az igazság, professzor ur!

Ghibu professzor elhallgatott, majd váratlanul ezt kérdezte:

— Főtisztelendő urék mért nevezik magukat magyar minoritáknak? A katolikus egyház nem ismer ilyen megkülönböztetést. Vagy, ha ez a szokás, akkor tekintettel a megváltozott helyzetre, román minoritákká kellene válniuk azoknak, akik a magyar világban magyar minoritáknak nevezték magukat.

— Az okoskodás nem helyes, professzor ur. A háború előtt Ausztriában lengyel, Amerikában pedig német minoriták éltek, aszerint, hogy milyen nyelven hirdették Isten igéjét, tekintet nélkül a közjogi helyzetre.

Mi magyar minoriták voltunk és azoknak maradunk meg.

SPORT

Mégis Bukarestben lesz a Román Kupa döntője?

Bukarest, július 11.

Tegnap este megjelent a szövetségben Buteanu dr., az Universitatea elnöke és kérte, hogy állapítsák meg a Román Kupa döntőjének időpontját. Az Universitatea ugyanis fenn-

tartja, hogy a vasárnapi temesvári mérkőzés nem volt hivatalos jellegű, mert a szabályok szerint semleges városban kell lejátszani.

Az Universitatea csak azért állott ki, hogy a Ripensia ne maradjon program nélkül.

A volt osztrák profibajnok Brassóban

Brassó, július 11.

Hakoah-Brasovia T. M.-Ivria kombinált csütörtökön délután 6 óra 15 perces kezdettel az Olympia-pályán.

Nagy és valóban szenzációs sporteseményben lesz része Brassó sportszerető közönségének ezen a héten. A volt osztrák bajnok, a bécsi Hakoah, amely nagyszerű játékaival méltán lett világhírű, komplett első csapatával játszik csütörtökön délután az Olympia-pályán.

A mérkőzés iránt városszerte nagy az érdeklődés. De nemcsak a városban, hanem a környékről, Sepsiszentgyörgyről, Kézdivásárhelyről és Fogarasról is jelezték, hogy külön autóbusszjáratral jönnek be a futball hívei. Érthető is ez a nagy érdeklődés, mert Brassóban már két éve nem szerepelt külföldi csapat és csak elismerés illeti a két rendező egyesület vezetőjét, hogy a nagy anyagi áldozatoktól sem riadtak vissza a mérkőzés megrendezésével. A Hakoah csapatában, amely nagyszerű csernóci mérkőzéseit után érkezik Brassóba, több osztrák válogatott játékos szerepel és így feltétlenül szép és élvezetes játékra lesz kilátás. A Brasovia T. M. az Ivria játékosaival ki-

egészítve, tudása legjavát fogja adni és így a becsiket is teljes játéktudásuk kifejtésére igyák kényszeríteni.

A nagy érdeklődésre jellemző, hogy a jegyelővétel Tóth üzletében (Record-sport, Kolostor-utca 24.), nagy tempóba lendült.

Ami még vasárnap volt...

GYIMESBUKK

Gy. S. E.—Hargita (Székelyudvarhely) 3:1 (0:0). Góllövők: Roşu, Willy, Baló, illetőleg Gergely. Az eredmény meglepetés! Bizonyítja, hogy a jóformában levő gyimesi együttes nagyon fejlődőképes. Legközelebb a turuló Ripensia akarják vendégül látni, ami Csikban nagyjelentőségű sportesemény lenne.

MAROSUJVAR

Juventus—Parangul CFR 2:1 (1:0). Erős játék. A marosujvári csapat újabb szép sikere.

FOGARAS

NSE—Fagarasul 1:1 (1:0). Bekordközönség előtt lejátszott, mindvégig fair és izgalmas mérkőzés. Az NSE gólját Gál, a fogarasi csapatét Vlad lőtte.

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

Jézus is megmondta: „Elmenvén, tanítsatok minden népetek...” S minden népet csak a saját nyelvén lehet tanítani...

A SZILÁGYSOMLYÓI ZSIDÓSÁG

A poharakba friss bor kerül. Kőhalmi főtisztelendő ur, aki jelenleg nagy történelmi munkán dolgozik, amire éppen csak céloz, mely meggyőződés hangján jelenti ki:

— Ez a világ rákfenéje: a nemzeti, vallási és faji ellentétek.

Csak annyit mondok, hogy éhen pusztulhattam volna, ha kis vállalkozásomat nem támogatta volna a zsidóság, amint hogy a szilágysomlyói zsidók voltak azok, akik az áldozatok viselésében legelő járta, amikor a főgimnázium elvételekor a tanítás folytonosságát biztosítani kellett.

Hálával gondolok rájuk, mint fölemelő, vigasztaló jelenségre, ami a mai nehéz időkben némi reménnyel tölt el...

Aztán bocsánatot kér, visszavonul kis hálófülkéjébe, hogy leveesse munkaruháját és fölvége a papi reverendát, amiben az esti istentiszteletet tartja. Lenn, a kis templomban már harangoznak s lassan leballagunk a hegyről. Az aljban a főtisztelendő ur bucsuzásra nyújtja kezét, keskeny, sáros sikátor felé veszi útját és eltűnik a sötétben. Már nem is hallom lépteit, a harang bánatos zümmögése ráfekszik a városra s a permetező esőben egy pap megy az omladozó templom felé, hogy megváltást kérjen a világra, mely kegyetlenül a szívére taposott és szánkivetésbe küldte őt...

*

Most utólag értesülünk, hogy Kőhalmi főtisztelendő ur sejtése valóra vált. A telekkönyvi hatóság a napokban az államra irta át a szilágysomlyói főgimnázium tulajdonjogát, ugyszintén a gimnázium régi épületét is, mely a várad püspökség tulajdona.

Ghibu professzor tehát nem hiába látogatott el Szilágysomlyóra.

Kakassy Endre

FORÉ-PLAJE

Elsőrendű fürdő- és üdülőhely

Hideg és meleg iszapfürdők, nap- és tengerfürdők.

Gyógyít: reumát, köszvényt, csonttuberkulózist.

Kaszinó! — Minden sport!

Szédületes...

Marathonvilágrekord!

Helsingfors, július 11

Finnország atlétikai bajnokságai rangyos világrekordokkal ajándékozták meg az atlétikai világot.

Suoknuuti 2 óra 28 perc 17.9 mp. alatt futotta meg a marathoni távot, ami szenzációsan jó világrekord.

6 és 8 helyen végeztek Románia versenyzői a balkáni dekatlonversenyeken

Szofia, július 11

A balkán dekatlonbajnokság — néhány jó egyéni teljesítménytől eltekintve — gyengébb eredményeket hoztak a végső helyezésekben: 1. Dojseff bulgár 7289.20 pont. 2. Buratovici délszláv 6715.49 pont. 3. Traolos görög 6658.36 pont. 4. Kállay délszláv 6658.36 pont. 5. Papagheorghe görög 6289.6. Csáklány román 5781.14 pont. 7. Gogo albán 5289 pont. 8. Virgil I. román.

JACK MEDICA VILÁGREKORDOT USZOTT

egy mérföldön a csikágói versenyen Medica ideje 20 perc 57.8 mp. A régi rekordot a svéd Arne Borg tartotta 21.06.8 mp-el. Ugyanezen a versenyen a 220 yardos mellúszásban Higgins 2 p. 55 mp.-re javította az amerikai rekordot.

Két rekord Magyarország ifjúsági bajnokságainak második napján, amely szintén bővelkedett a jó eredményekben, 400 gát: Polgár BBTE 59.8. országos ifj. rekord. — 400 m. 1. Vizvári Dorogi AC 51 mp (!) országos ifj. rekord. — 200 m: 1. Vizvári 22.4 mp. — 1500 m.: 1. Rátonyi Sándor MAC 4 p. 20.4 mp. — Súlydobás: 1. Zavarkó János MTK 12.68 m. — Magasugrás 1. Bebesi Gyula PEAC 181 cm. — 110 gát: 1. Szirmák Dorogi AC 17.4 mp. — Diszkoszvetés: 1. Horváth Pécsi AC 42.12 m. — Hármassugrás: 1. Szirmák 14.15 m.

A francia bajnokság nagyszerű eredményekkel végződött 50

ezer néző előtt (!) A legjobb teljesítmény Boisset német 47.6 mp-es 400 m-es rekordja. 100 m: Paul 10.8, 200 m.: Dodelinger 22.5, 400 m. Boisset 47.6, 800 m. Morel 1:54.2, 1500 m. Norland 3:55.8, 5000 m. Rochard 15:02, gát Bertrand 15.2, magas 15:02, magas Tribet 185, távol Paul 737, diszkosz Noel 47.25, 4x100 m P. U. C. 42.2 4x400 m. P. U. C. 3:19.2, dekatlon Marechal 7833 pont.

Uj 4x200 méteres francia rekordot állított fel a Club Natation Paris 9:49.2 mp-el.

Sievert tüneményes dekatlonvilágrekordjának részleteredményei is szenzációsak. 100 m: 11.1, távol 7.48, súly 15.31, magas 180, 400 m.: 52.2, gát: 15.8, diszkosz 44.23, rud 343, gerely 58.52, 1500 m. 4:58.8.

CSEHSZLOVAKIA ROMÁNIA MEGHÍVÁSÁRA KÉSZÜL

— nyilatkozta Petru, a cseh szövetség főtitkára, aki kijelentette, hogy Románia csapata a világbajnokság egyik meglepetése volt és Csehszlovákia revánsot ohajt adni a trieszti nagy küzdelemért. Csehszlovákia jövőévi nemzetközi programja ugyan elkészült, de mégis keresnek terminust egy prágai mérkőzésre. Ha nem most ősszel, akkor tavasszal.

Az Északi liga ítélete miatt megbukott a szatmári Olimpia CFR vezetősége. Szatmárról jelentik: Ismeretes az északi liga ítélete, amely a szatmári Olimpia CFR—Nagyváradit Török-vés botrányba fulladt mérkőzése ügyében az Olimpiát 5000 lej pénzbüntetésre ítélte és eltiltotta, hogy a szatmári pályán tizenöt napig mérkőzést rendezhessenek. Az Olimpia CFR vezetősége tegnap rendkívüli közgyűlésen foglalkozott az ítélettel és a történetek miatt bizalmatlanságot szavaztak a labdarugó-szakosztály vezetésének. A megejtett új választáson Pop Sándor megyefőnök helyettesét választották meg elnökké és Záciu Felicián ügyvédet ügyvezetővé. Egyben az Olimpia CFR trénerévé Prohászkt, a bécsi Rapid volt játékosát szerződtették, aki legutóbb a Lugosi Vulturii edzője volt.

NEM A VITROMETÁN, hanem az „M 11” volt az ellenfele vasárnap Medgyesen a kolozsvári Haggibornak.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyeszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Garantált, tiszta havasi csemege-méz eladó. Érdeklődni Remiáš Imre, Ditrău. 13283

Rózsaburgonyát olcsón szállít vagonfényben. Jung Péter, Cenadul Vechiu (Ócsanád) 13321

Állást keres

Házvezetőnőnek, vagy anyabélyegesnek menne intelligens fiatal özvegyasszony, lehetőleg vidékre. Oradea, Str. Vlaicu 28., Rihari Lászlóné. 13312

Állást nyer

CSEREPKALYHAGYAR vezetésére elsőrangú szakembert keresünk. Ajánlatokat referenciák, fizetési igény, működés megjelölésével „Ceramida” jelíggel kérünk a kiadóhivatalba. 13294

Olvassa el

minden nő!

8 napon

keresztül

Lei 59—

1 méter Crepe de Chine

Kertész

Tesivérek-nél

Brassó, Kapu-utca 26

Csak detailvevőknek! Viszonteladók nem árulunk!

Biztos egzisztenciához juthat, ha azonnal plüssirozó gépet vásárol. Ugyanott megtanulhatja a fűző készítését is. Hirschfeld Henrik Fogaras.

Droguista-segéd, jomjegyenlést, drogua-, kozmetika-szakmában teljes jártassággal bír, románul, németül, magyarul perfektül beszélő, detailüzletünkbe felvétetik. Vojtek és Weisz drogueria, Arad. 13313

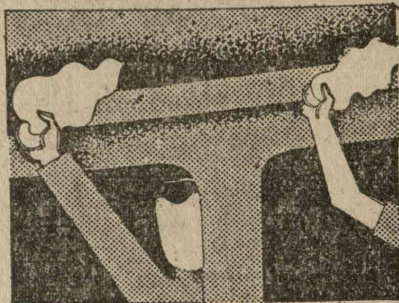
Egy elárusító és egy kiszolgálósegéd keresetük. Cím 13320. szám alatt a brassói kiadóban.

Könyvek

BABITS MIHALY összes költeményei, 414 oldal, diszkóban 120 lej. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötvé 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

A B.L. nyaraltatási akciója

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kíváncsi és beküldeni!

Név

Foglalkozás

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)

Utolsó posta

Vasutállomás

Fürödni lehet-e és hol?

Kirándulni lehet-e és hová?

Erdős hegység van-e a közelben?

Hány szobát akar kiadni?

Hány vendéget öhaj?

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendégeket?

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását?

Ha igen, hány gyermeket és milyen korukat?

Mit kér egy személy után naponta?

Mit kér egy gyermek után naponta?

Hányszor étkezést ad naponta?

MEGJEGYZÉS:

Két urinő 6 és 8 éves leánygyermekekkel Tusnád, vagy Bálnán nyaralának, teljes ellátással, fizetővendéggént, július 15-től augusztus 15-ig. Ajánlatokat Karag Dezső Bukarest, Str. Ecaterina Teodorescu, Balint Imréné Székelyudvarhely, (Odorheiu) Str. Mihai Viteazul 5. A városban strand, uszoda és sósfürdő, a közelben iszapos gyógytű. A környéken gyönyörű kirándulohelyek, mint: Szejkérfürdő, Szováta, Homoródfürdő, Szivesen fogadna szeptember 15-ikéig két növedéket, vagy házaspárt, gyermekkel. Napi ellátás, háromszori étkezéssel, személyenként 50 lej. Kívánatra konyahasznál.

Özv. nagy Imréné, nyugalmazott tanító, Bükcsád (Bicsad) Jud. Treiseaune. Fürödni lehet az Olthán, kirándulni a Szent-Anna tóhoz, Bálványosra, Málnásra, Tusnádra. A közelben erdő, hegység. Négy fizetővendéget fogadna két szobában augusztus elejétől, szeptember végéig. Napi ellátás négyeszi étkezéssel, 70 lej. A vállala az állomás közelében erdő között, csendes helyen fekszik. Utazni fürdőjegyvel lehet.

„Familia” Pensió Bratca, Jud. Bihor. V. a. ugyanott. Fürödni lehet a Körösben, a környéken erdő, hegység és számos szép kirándulohely. Fizetővendéget fogadna 24 szobában július 1-től, október 15-ig. 6—15 éves gyermekeket szülők nélkül is ellát. Napi ellátás 3—5 szori étkezéssel felnőtteknek 100—120 lej, gyermekeknek 80—100 lej.

MOLNÁR-JOVITZA

Rádiósok könyve

A rádió elméleti és gyakorlati ismertetése. Legújabb, ez évi kiadás, 373 ábrával.

ÁRA 144.— LEI

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

A CUKORBETEG KOSZTJA

írta: DR. HORVAY LAJOS

Ára 78 lej

Kapható a BRASSÓI LAPOK Könyvosztályában

A sivatag egy titka MEGFEJTETETT

EZ A NŐ
TUDJA
HOGY MI
VONZA A FÉRFIAKAT

Figyelje meg, hogy vándorol a férfi szeme az arcáról a kezeire. Vörösek, durvák, csúnyák-e, vagy fehérek, finomak és puhák? A kezeinek éppen olyan vonzó teint-je lehet, mint az arcának.

Be van bizonyítva most, hogy az új, fehér Tokalon Crème, ez a híres párisi crème, a benne levő predigerált tejszín és olíva-olaj és az ezekkel összekötött fehérítő, erősítő és összehúzó anyagok által az arca és kezekre alig 3 nap alatt mint valóságos csoda hat. A csunya felsőbb durva, ráncos, repedezett részei gyorsan megpuhulnak és lehámlódnak és az alatta levő új, friss, természetes bőr kerül felszínre. Próbálja ki még ma ezt az új, fehér Tokalon Crème-t. Ez megszünteti a kitágult pórusokat, mitesszereket, szeplőket, fáradtság és gond-okozta ráncokat. Megfehéríti a legrosszabb színű, sötét bőrt is. Az eredmény minden esetben garantálva lesz, vagy a pénz visszatérítve.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban. Új, mérsékelt árak: Tokalon Crème, fehér 50 lejtől, Tokalon Crème bőrtápszer, rózsaszínű 60 lejtől.

Ingyen: Lapunk minden olvasója ingyen kaphat most egy szép luxus-dobozt Tokalon Crème-el, (ugy rózsaszínű, mint fehér) és különbség Tokalon puderrel A portó, csomagolás és egyéb költségek fedezésére küldjön levélbélyegben 15 lejt. Serviciul Publicitatii TK, oszt. 9. B., Bucuresti, I. 2. Strada Zorilor cimre.

SZOVÁTA- FÜRDŐN

látoqassa a legjobb

ETTERMEI, az

ISTIVÁN-t,

amelynek elsőrendű regáti és erdélyi konyhája van. Speciális rostonsültek. Menü étlap szerinti olcsó árak. — Abonmák elfogadjatnak. Esti kitűnő jazz-zenekar és tánc.

UJRA KAPHATÓ

Dr. CHERESTESIU és DERI

GYULA tanárok által szerkesztett

ROMÁNUL

100 ujságciikk, élcek és képek alapján című nyelvtan. A 368 oldalas könyv ára 150 lei. Postai szállítással, utánvétellel 172 lei.

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Brassóban, Kapu-utca 56—58. Bukarestben: Strada Mina 9 szám alatt.